

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petih vrst 4 1 D, od 10—15 petih vrst 4 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in sadotno frankovane.

Receptivov se ne vrata.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D

v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . . . D 120—

polletno 60—

3 mesečno 30—

1 10—

V inozemstvu:

celoletno D 216—

polletno 108—

3 mesečno 54—

1 18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročilna doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno 50% po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Si vis pacem . . .

8. julija.

Lord Robert Cecil je spregovoril v mešanem začasnem odseku Zveze narodov o razoroženju besede, ki odmeva po Evropi. Predložil je pet resolucij, ki pravijo, da more razoroženje učinkovito uspešno samo takrat, ako se izvede splošno. Ob sedanjem položaju ne more sprejeti nase odgovornosti za obsežno redukcijo oboroženja nobena vlada, ako nima zadovoljivih jamstev za varnost dežele. Tako jamstva nudi lahko samo splošna defenzivna alianca vseh interesiranih dežel. V slučajih, da je taka dežela izpostavljena posebnim nevarnostim napada, treba ukreniti s prvega početka v njeno obrambo posebne odredbe. Ustvariti moramo organizem, ki zagotovi izvrševanje razoroževanja. K akciji se morajo pritegniti seveda vse v poštev prihajajoče države.

Oni odsek, v katerem je govoril Lord Robert Cecil, nima značaja diplomatske komisije, marveč vrši samo pripravljala dela in dotične predloge podaja Zvezi narodov, kjer se ima razsoditi o njih. Ali tudi sedanja Zveza narodov ni zbor s odločujočo močjo. Zato pa je bila Amerika sklicala svojo konferenco zaveznikov v mnenju, da velesile lahko z večjo avtoriteto sklepajo kakor pa Zveza narodov, v kateri ni treh glavnih držav, ki stopajo v ospredje pri vprašanju razoroževanja in te so: Rusija, Nemčija in Zedinjene države. Pesimisti pravijo, da ako se je celo ameriško zborovanje skončalo brez pravega uspeha, kaj more storiti potem takale komisija Zveze narodov! Za razoroževanje treba pred vsem zagotoviti trajnega miru. To je politični predpogoj za razoroževanje. Zato pa predlog ne sme obsegati samo razoroževalne misli brez omenjenega temelja. Tako je propadel predlog lorda Eshera, reševajoč razoroževanje čisto avtomatično, da bi bila minimalna armadna enota 30.000 in bi bile države razmeroma porazdeljene na razrede z določenim številom oboroženega moštva. Več življenske sile vsebuje predlog lorda Roberta Cecila, ki združuje razoroževanje z mirovnim jamstvom, katero vidi v obrambnih zvezah med posameznimi državami. Tak predlog pa bi res kaj veljal še le takrat, ako bi jamstvo za-

gotavljalo varnost državam dobre volje proti nemirnemu sosedu. Take situacije pa danes še ni in najbrže je ne bo še tako kmalu. »Petit Parisien« hvali cilj Cecilovega predloga, ali metodo, po kateri se hoče doseči cilj, označa za romantično. Splošni dogovor, brez podrobnih dogovorov, bi ne vzbujal zaupanja pri nikomur. To bi bilo delo brez življenja, kos pergamenta, ki bi ga lahko priložili k drugim pergamentom, katerih imamo že obilo. Dr. Beneš je že v Genovi nasvetoval pravo metodo, to je: izpopolnjevanje sedaj obstoječih dogovorov, na kar bi se dospelo do splošnejšega dogovora, ki bi obsegal tudi bivše sovražne države. Sedanje zveze se izpopolnjuje s serijo novih dogovorov. Tako je govoril vedno enako razsodni in dalekovidni češkoslovaški ministrski predsednik dr. Beneš in ta njegova izjava se sedaj postavlja k izpopolnjevanju lord Cecilovega predloga.

V zelo krasna razmotrivanja bi se lahko spustili po Cecilovem predlogu, toda pobitela bi jih sproti britka resnica, da tiči svet globoko v orožju in da nima še prave volje, odložiti orožje. Vojaški proračun Francije znaša 1.823.000.000 frankov v zlatu. Anglije 4300 milijonov. Zedinjenih držav 6100 milijonov. Japonske 1900 milijonov. In tako je vpraša- nje večnega miru, o katerem so mnogi sanjali, le iluzija. »Si vis pacem, para bellum« velja danes tako, kakor pri starih Rimljanih in lepa mirovna misel ostane še nadalje uboga sirota.

ŠVICA PONUJA JUGOSLAVIJI POSOJILO.

— Beograd, 8. julija. (Izv.) Z Dunaja javljajo: Švicarski departement za gospodarstvo je sklenil dati kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev na razpolago kredit 25 milijonov švicarskih frankov, ki bi se porabil za razširjenje trgovskih zvez. Departement za gospodarstvo je že pozval jugoslovensko vlado, da odpošlje svoje zastopnike k zadevnim pogajanjem, oziroma podpisu kreditne pogodbe.

Italija in bodoča vojna.

Italijanski vojaški strokovnjak Angelo Gatti je priobčil v »Corriere della Sera« članek o pomanjkljivih pripravah italijanske vojske za bodočo vojno. Gatti je v velikih skrbih za Italijo, ker nima dovolj modernih vojnihih strojev, brez katerih je onemogočena vsaka obramba na fronti in v zaledju. Iz njegovega dokazovanja o obrambi pa sledi potreba zadostne priprave za izvedbo napadalnih načrtov.

Gatti pričenja svoja izvajanja s sledečimi primerom: Italija ima najboljšo vojsko na svetu, ki je ob vzbuhu vojne razpostavljena ob meji. Vojaštvo je na Alpah in v dolinah ter ni kraja, kamor ne bi dosegale italijanske baterije. Iz sovražnega ozemlja odpluje mogočna skupina zrakoplovov preko naših obrambnih čet ter pride nad središča italijanskega življenja in skladišč: nad Milan, nad Rim, nad Placenco in nad Bologno. Redki naši topovi niso mogli preprečiti prodiranja, naši slabi zrakoplovi, razkropljeni v podnavski nižini in drugod, se niso niti srečali s sovražnimi, ki mečejo nad naša mesta ogromne množice novih silnih eksplozivnih snovi in udušilivih plinov. Potem ko so sovražni zrakoplovi uničili glavne železniške postaje, železniške tise, galerije in mostove, je naša, če tudi izborna pripravljena vojska, na fronti ločena od svoje operacijske baze.

Ali recimo, da se prikaže nepričakovano na Krasu, na velikih obrežnih cestah in v glavnih italijanskih dolinah mogočna skupina sovražnih tankov one vrste, ki napravijo na uro več kot deset kilometrov. O tem govoriti ni pretirano, saj jih je imela Francija ob koncu svetovne vojne okoli 6000! Sovražni stroji uničijo zgolj človeški odpor, kar se je skoraj vedno zgodilo pri angleških in francoskih akcijah proti Nemcem, ter razširijo odprtino za napad.

To ni iz Wellsovih romanov! Ne, ampak kdor je sledil državnikom, ki nočejo nove vojne, ker vedo, kako strašna bi bila, se mora spomniti, da so ti državniki vedno govorili o vlogi strojev v bodoči vojni. Lloyd George in Harding sta opozarjala na to okolnost, toda Italijani tega v splošnem niso zadostno upoštevali in kakor se nam zdi, niti vojaški krogi, niti vojaški strokovnjaki!

Kakšna bo bodoča vojna, se ne ve, gotovo pa je, da bo temeljila na rezultatih svetovne vojne in da se bo razvila po volji človeškega razuma in slučajev. Rezultat minule vojne pa je bil triumf strojev, predvsem zrakoplovov. Ne smemo pozabiti, da so bili pred koncem vojne končani načrti za nove vojne stroje in ti načrti gotovo niso izginili. Lloyd George je nedavno izjavil, da pomenijo novi izumi v vojni industriji nova pota za angleško politiko.

Gatti opozarja nato italijanske merodajne kroge, da niso v tem oziru ukrenili ničesar ali pa mnogo premalo. Kritizira dejstvo, da je dovoljenih samo 65 milijonov za zrakoplove, od katerih se potroši letno 22 milijonov za popravilo zrakoplovov. Nadalje ne more razumeti, kako je mogoče, da ima Italija samo štiri tanke in da jih bo imela po dolgem času samo 100 napram 6000 francoskim. Italija nima organiziranih vojaških delavnic za kemijo in fiziko ter ne skrbi za dovolj množine strupenih plinov.

Italija se mora bolj kakor vsaka druga država pravočasno preskrbeti z vsemi modernimi vojnimi stroji in z ostalimi modernimi vojnimi sredstvi. Izgovor, da ni denarja, ne sme biti merodajen. Za vojsko in mornarico mora biti vedno dovolj denarja. V današnjih časih predvsem za moderne stroje, ker se na ta način štedi s človeškim materialom. In tega se morajo zavedati vsi Italijani.

Istočasno pa se zavzema v »Secolu« tudi general Luigi Capello za povečanje izdatkov za vojne svrhe. Tudi on pravi, da bo izid bodoče vojne odvisen predvsem od zrakoplovstva in izpopolnjenosti ostalih morilnih strojev, kar bo povzročilo tudi nove politične in socialne razmere. Na vsak način pa je izključena moderna vojna priprava po vzgledu predvojne organizacije. Moderne priprave vojske na vojno bodo morale dobiti tudi med ljudstvom globokejšo korenine.

Tako sodijo italijanski vojaški strokovnjaki o bodoči vojni in apelirajo na vlado, na parlament in na vsi italijanski javnosti, da se mora italijanska vojska izpopolniti z vsemi modernimi vojnimi sredstvi. Celokupno italijansko časopisje podpira te zahteve. Cel socialistični »Avanti« od 23. junija t. l. je v primernih

besedah poudarjal važnost tega vprašanja z ozirom na dejanski položaj in na oportuniteto.

Naši javnosti ni treba omenjati zakaj in proti komu se mora izpopolniti italijanska oborožena sila. Zado- stuje, da jo spomnimo na razorožitveno konferenco v Washingtonu, kjer je zastopnik Italije kategorično zahteval razorožitev Jugoslavije v interesu evropskega miru.

S tem je povedano vse!

Notus.

Pismo iz Prage.

6. julija.

Predsedstvo čeških strank je 1. t. m. sklenilo, da se poslanska zbornica ne snide pred jesenjo in da bo do takrat tri ali štiri seje, samo da se reši obsežni zakon o davku na zganje. O tem zakonu se je vodil več tednov hud boj med finančnim ministrom in agrarji ter industrijci. V bistvu se je šlo za to, da bi državi ne odšli prejemki iz tega važnega produkta zemljedeljske industrije. Osnova je bila že gotova in sam finančni minister Avgust Novak je že diktiral odlomke zakona za časopise, toda v poslednjem trenutku so rekli agrarji, da je načrt zakona za nje nesprejemljiv. Treba torej počakati, da se agrarji sporazumejo v vseh postavkah.

Senat konča 15. t. m. svoje delo in tako bo spomladansko zasedanje izčrpano. Nastopi odmor, o katerem se danes ne ve, koliko časa bo trajal, da se vladne stranke končno dogovore glede izprememb v vladi. Skoro gotovo poda ministrski predsednik dr. Beneš takoj po zaključku gospodarske kampanje svojo demisijo na ministrsko predsedstvo. Iz stvarnih razlogov noče združevati dveh funkcij, ki so za jednega človeka preveč. Koliko sedanjih ministrov se nadomesti z novimi, to se določi pri razdeljevanju resortov na novo vstopajočim poslancem. To razdeljevanje pa ne bo lahko, ker voditelji strank se ne bodo hoteli zadovoljiti s podrejenimi resorti. Ako stopi na čelo vlade Švehla, ne bo njegova pozicija zavidno ugodna. Ne radi notranjih razmer v vladnem taboru, marveč radi številnih in važnih nalog, ki nastopijo v kratkem in bo nujno potrebno izravnati nekatere križajoče se interese. Takoj po demisiji dr. Beneša na ministrsko predsedstvo se prične pogajanje za sestavo novega

DR. JANEZ MENCINGER:

Mojim slavlilcem.

(Pismo iz Elizija.)

Rojaki mili! ki se tu sestali od Save desne, leve ste obali, da tu svečano dan slavimo slavlja! z veseljem srečam Bohinj vas pozdravlja!

Soseska, vsa v nevestinski opravi, ta dan obhaja moj spomin, ker zveest sem vselej sin bil teh planin kot mož in starec belih las na glavi. Ne menite, da sem vami, mili narod moj! Le domovini v čast naj glas se ori tvoj!

Mar zemlja naša ni ko biser lepa? Blagote, čuda svoja nam odklepa od Drave, Mure prisojnih ledin do sinje Adrije razburjenih brežin, od Soče, Kolpe gričev zimzelenih do glav planinskih vekomaj ledenih. Dežela krasna, ta nam vse ponuja, kar trosi jug iz radodarne dlani, kar mrzli sever skopo v nedru hrani in kar iz zemlje tajnih žil se zbuj.

Bog čuvaj lepo našo domovino, zibelko našo in žitja korenino, ki vrlih dedov nam spomine ščiti, ki naj še vnukom grobe s cvetjem kiti!

Ta dom, za davnih vekov pribojen, posedo rod slovenski — rod pošten: Vesel ko jasna je planina, ognjen ko naših brd so vina,

mehak ko sveta lipa v vasi, krepak ko stari hrast na Krasu, iskrenost kot bistra Sava, vstano vit kot sleda Triglava in vrl ko Bělšice jeklane: tak bil, tak je in bo Slovenec.

Zdaj vstali ste iz tisočletne tmine, zdaj svobode uživajte vrline, razcvita zdaj se narod tak nenaadno, ko vrt, ki sine solnce mu pomladno!

To solnce tu je, Vaš premili car, brat Vam po krvi, Jugoslavije vladar! Zato ljubite Ga iskreno, ker on naš rod je osvobodil, zato ljubite Ga zvesto, ker vedno modro Vas bo vodil do sreče stalne, prej nikoli znane in vsemu svetu nepričakovane.

Bog večni Vašo čuje naj molitev, želje Vaših tisočletnih udejstvitov, daruje kralju nemiljivo milost, modrosti in moči daruj obilost, da celo, neomajano državo na srečo, mir med svojimi narodi, na strah sovražnikov in sebi v slavo še dolga, dolga leta krepko vodi!

Med nami pa na vekov vek stoglasno naj odmeva jek: Trdna, trajna kot orjak Triglav, čista kot v bazon naše so planine, družji brate večna naj ljubav do kraljevske hiše, lepe domovine!

Žaba in Maksimilijan Harden.

Te dni se je sprehajal Maksimilijan Harden na ljubljanskem barju. Morda pa nekateri ne vedo, kdo je ta mož. Je političen in literaren samotar, mož globokega duha, neupogljivega značaja, razsežnega obzora, vsestranske omike, mučenik svojih idej, goreč bič hinavstvu in lizunstvu, prorok in svaritelj svojega naroda, skratka časnikiar prve vrste in izdatelj zelo razširjene tedenske revije v Berlinu.

Kako je zašel ta sloviti mož baš na ljubljansko barje, mi ni znano. Morda se mu je že gabila profina kultura v Berlinu in le hotel dihati nepokvarjeni zrak balkanskega podnebja. V Ljubljani ga ni držalo, mesto je mesto, in maljmo ponajveč še hujše kakor veliko. Šel je na barje. Tam ni nepotrebnih ljudi in letovišč. Sedel je kraj močvirnate luže in se veselil nebeškega miru.

Ko je tako mirno sedel, se mu je približala žaba one vrste, ki jih rodi le barje, neokretna, širokokostna in zelena kakor živa zavist. Žaba je sedla na zadek in ga nagovorila:

»Kaj ste vi? Centralist, avtonomist ali republikanec?«

Harden je gledal začudeno in odgovoril: »Me hočete-li intervjuvati? Ste morda časnikar kakor jaz?«

»Da, izdavam slovito revijo »Atomist« in hočem vse razbiti na atome, kar že naglašja ime mojega tednika.«

Hardena je začela zanmati čudna psihopatična prikazen. »Kaj pa potem, ko bo vse razbito?«

»Prosti atomi se bodo skristalizirali okrog mene, in jaz postanem velik in mogočen«, je odgovorila žaba in pristavila: »Saj ste časnikar, torej tudi politik in me razumete.«

»Da razumem vas. Nič človeškega mi ni tuje. Poznam tudi take časnikarje. Bič božji so za svoje rojake.«

»Da, to je prava beseda, bič božji«, je odgovorila žaba živahno. »Moj bič je spleten, kakor vsak dober bič iz treh delov: prvi žvižga za me kot za center, tedaj centralistično-dober doviti kajne? drugi razbija na atome, in tretji zamkuje vsako avtoriteto, kar mi imenujemo republikanstvo.«

»Pri takih nazorih vam ne bo manjkalo uspeha. Gotovo ste bili tak do slednji v svojih nazorih vse žive dni?« je vprašal Harden z lahno ironijo.

»Vsak se razvija«, je odgovorila žaba. »Začel sem kot uradnik — saj veste s trebuhom za kruhom — potem sem bil rdeč politik, in sedaj hočem postati — slovenski Maksimilijan Harden.«

»Kaj?« je vprašal začudeno Harden. »Poznate-li tega moža?«

»Čital sem ga včasih«, odgovorila žaba. »Njegove razjede dovite prenašam sedaj v naše časnikarstvo. Moj časopis je prinesel na primer članek o kraljevih poroki; Harden sam bi bil ponosen nanj. Veste: o preno, brezšumno, s pritegnjenimi krempejčki, kakor mačka na loju. Vse povedano med vrsticami, nam pa ne more nihče do živega. Fino, kaj?«

»In tega ste se naučili pri Hardenu?« je vprašal Harden z lahno nevoljo. »V kolikor ga jaz poznam, se bori ta mož z odprtim očrelem; vsaka beseda je odkrita in za vsako stoji on s svojo osebo.«

»Ha, ha« se je smejala žaba. »Če mu vse verjamem, tega pa ne. Saj vendar ne bo tako neumen! Ta

kabineta in mogoče je, da bo do konca avgusta ali začetkom septembra kabinet gotov. Parlament pa se ne posredno po tem ne snide, ker treba pustiti ministrstvu časa, da si uredi pripravo za jesensko kampanjo.

Verjetno je, da med nalogami nove vlade bo tudi novi zakon o vojnih posojilih. Sodi se o njem, da bo najbrže sploh odločen z dnevnega reda. Vlada je podala lastnikom posojil predloge, katere so vladne stranke proglasile za maksimalne in je vlada naravno zahtevala, da osnovo sprejmejo tudi Nemci, da bi ne mogli reči, da je bila predloga sprejeta brez njih in proti njim in tudi iz tega vzroka, da je bila vsa ta stvar, ki se vleče že skozi dve leti, končno potisnjena s parlamentarnega obzora. Nemške stranke so odrekale sodelovanje, zato pa morajo sedaj nositi odgovornost za to — kar se ne zgodi.

Proslava Vidovega dne v Pragi je poleg običajne službe božje v Mikuláški cerkvi na Staromestnem namesti, katere so se udeležili zastopniki poslanstva in generalnega konzulata kraljevine SHS, člani jugoslovanske kolonije, zastopniki češkoslovaške vlade in poslancev, priredilo letos tudi društvo jugoslovanskega dišastva »Jugoslavija« v praški Mešanski Besedi. Po nagovoru predsednika Br. Dragišića je zapel pevski zbor »Jadrane Milojeviće« »Jugoslovane«, na kar je univ. prof. dr. Murko v svojem predavanju razložil bitko na Kosovem polju in izvalil neno zvezo z razvojem jugoslovanske narodne pesmi in literaturo. Nadalje je naglašal, da je za Jugoslavijo prava sreča, da ima monarhistično ustavo in svojo lastno narodno dinastijo.

J. K. S.

DRŽAVNI SVET.

— Beograd, 8. julija. (Izv.) Demokratski klub je na včerajšnji seji definitivno nominiral kandidate za državni svet. Od strani demokratskega kluba so v imenovanje predlagani: bivši hrvatski ban dr. Ivan Paleček, dr. Tihomir Alaupović, dr. Žika Arangeljović, dr. Radoje Jovanović, dr. Joca Bogdanović, Laza Jankulović, Velizar Vulović in dr. Stefan Sagadin, toraj imena, ki smo jih že včeraj priobčili. Demokracije pa so dalje izrazili željo, da bi v kraljevi listi bili v večjem številu vpostevani Hrvati in še en Slovenec.

— Beograd, 8. julija. (Izv.) Parlamentarni klub SKS je na včerajšnji seji definitivno sklenil, da predlaga za državne svetnike kot svojega kandidata dr. Škarjo.

— Beograd, 8. julija. (Izv.) Voda Jugoslovanskega kluba dr. Ante Korošec je včeraj obiskal ministrskega predsednika Nikolo Pašića. V imenu svoje stranke je izrazil željo, da bi bili v državni svet imenovani tudi pristaši njegove stranke. Ministrskemu predsedniku je predložil seznam 8 uglednih klerikalnih oseb. Predvsem kandidira Jugoslovanski klub v državni svet dr. Dulibić in dr. Mazića. Nekateri politični krogi pravijo, da sta ta kandidaturi vzbudile splošne simpatije. Na drugi strani je na znano, da sta bila oba velika avstrofila.

— Beograd, 8. julija. (Izv.) Radi kandidatov državnega sveta še ni dosežen popoln sporazum med demokrati in radikali. Splošno se bje borba za predsedniško mesto, državnega sveta. Radikali kandidirajo nekoga, že več let v javnem življenju ne delujočega bivšega ministra, kar vzbuja v nekaterih političnih krogih ostro kritiko. Demokracije na drugi strani pa žele, da postane predsednik bivši hrvatski ban, dr. Paleček.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

navidezna odkritost je krinka za čitatelje! Pesek v oči! (Lokalen dvotip, da ga ne razumete!) Ta Harden je prefrigan. Laže se z resnico! To sem se naučil pri njemu in to mi bo prineslo naslov slov. Hardena.

Hardena je obilna rdečica jeze. Vstal je in spregovoril: »Jaz sam sem Harden. Živim že dolgo in borim se, odkar mi je sililo pero v roke. Vse življenje sem bil nositelj proste kritike, tudi proti najvišjim osebam, tudi takrat ko je bilo nevarno, govoriti resnico. Vi ste pa le karikatura moje osebe in močega delovanja. Politika, ki jo zastopate vi, naj Vam makari donese zaželjeni naslov. Me ne to ne bo bolelo, a vas bo ubila smešnost!«

Odkorakal je in zapustil osupljeno žabo.

V. Empé.

Narodna skupščina.

POLITIČNI GOVOR DR. TRUMBIČA. — VIHARNI INCIDENTI.

— Beograd, 8. julija. (Izv.) Včerajšnja razprava o proračunu se je gibal v znamenju političnega govora dr. A. Trumbića. Že prej napovedani govor o parlamentarci s prva nasledoval z velikim zanimanjem. Kati vsak je pričakoval, da bo dr. Trumbić kot bivši zunanji minister podal nekak zunanje politični ekspozicije. V glavnem pa so bili parlamentarni krogi zelo presenečeni, kajti dr. Trumbić ni v svojem govoru iznesel v bistvu ničesar originalnega. Njegovi ljudi napadi na sedanji politični režim so veljali bolj ulični, veljali so bodoti volilni kampanji, radi česar so izgubili mnogo na vrednosti.

Danes v parlamentu splošno ne razpravljajo mnogo o tem govoru. Beogradski listi se omejujejo samo na registracijo govora. V glavnem pa naglašajo vsi trezni parlamentarci, da je bil Trumbićev govor zelo tendenciozen in zavij, kajti kot dvoletnemu bivšemu ministru so prav dobro znane gotove činjenice, ki jih je sedaj izrazil v svoje osebne koristi.

Predsednik narodne skupščine dr. Ivan Ribar je dopolnilsko sejo otvoril ob 10.20. Po končani formalnostih je zbornica prešla takoj k nadaljevanju razprave o proračunu za l. 1922.

Posl. dr. Ante Trumbić (neodvisen) je kot prvi kontra-govornik porabil vso dopolnilsko sejo za svoj govor. Govoril je dve uri. Dr. Trumbić je izjavil:

»Proti proračunu glasujem, da javno s tem izrazim svoje neznanje do vlade in do režima, ki je sedaj na krmilu. Temu režimu odrekam svojo podporo, ker mu manjkata tako pravna kakor tudi moralna podlaga. Današnji režim je škandalozen. Splošno pravno stanje je negotovo. Pašićev režim se mnogo ne razlikuje od boljševiškega sovjetskega režima v Rusiji. Kar je v Rusiji kongres sovjetrov, to je pri nas narodna skupščina, kar je v Moskvi izvrševalni odbor, to je pri nas zakonodajni odbor. Kar so v Rusiji komisarji, to je pri nas vlada.« (Posl. Sečevov zaključek govorniku: »Vi ste bili nekdanji zunanji minister v tej vladi!«)

Govornik dalje ljuto napada vlado, ki se drži na površju le z nasiljem. Korupcija zastruplja že vse panoge državne uprave. Mišljenje skupščine in mišljenje naroda pa tudi ni isto. (Klic: »Pripravljate se na volitve!«) Dalje je govornik ironično omenil, da se naša vlada edino le razlikuje od boljševiškega režima v tem, ker še ni ustanovila ministrstva za protidržavne elemente. Na ta način bi bil potem popolnoma slični sovjetski Rusiji. Vsak režim nastaja pa se ne more trajno obdržati in se mora umakniti režimu pravice.

Govornik je dalje ljuto napadal radi razveljavljanja komunističnih mandatorov ter protestiral proti temu, da je vlada samovoljno zmanjšala število narodnih poslancev. (Klic: »Z zakonom!«)

HRVATSKO VPRAŠANJE.

Posl. dr. Trumbić je nadalje začel zelo obširno razpravljati o hrvatskem problemu. Razvil je svojo teorijo o razvoju narodne misli pri Srbih in Hrvatih. Nazori o narodni misli so med Srbi drugačni, drugačni med Hrvati. Hrvati so za ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, so pa tudi za kulturno ujedinjenje z Bolgarijo. (Klic: »Pomislite na manifest naše vlade v Nišu leta 1914!«) Drugače je bila ustvarjena narodna misel v Srbiji, drugače pri Hrvatih. Razlika tiči v tem, da temelji narodna misel pri Srbih na pravoslavni solidarnosti. Narodna misel pri Srbih znači ujedinjenje vsega srbstva. Nasprotno pa znači narodna misel pri Hrvatih kulturno ujedinjenje, po možnosti pa tudi politično ujedinjenje vseh južnih Slovencev.

Govornik očita vladi, da je sedanji režim kriv temu, da se je med Hrvati narodna misel potislila v ozadje. Hrvati se ne morejo ukloniti nikakršni srbski hegemoniji. Apelira na vse poštene parlamentarce, da delujejo za povzdigo hrvatske misli in da se doseže sporazum na temelju enakopravnosti vseh plemen.

Končno omenja govornik, da Hrvatska ne želi parcelirati, Hrvati žele, da se počutijo v svoji hiši samosvoji in kot bratje, ne pa da bi bili Hrvatje za slugo Srbom.

ODNOŠAJI Z BOLGARSKO.

Obširno je govornik razpravljaj bolgarsko vprašanje. V bistvu je navajal, da je treba stremeti za popolni sporazum z Bolgarsko, da se vzpostavijo prijateljski odnošaji in da med obema državama ne obstoja nobeno nasprotje. Je za gospodarsko in kulturno ujedinjenje z Bolgarsko.

Villiers de l'Isle-Adam:

Antonija.

Antonija je nalila mrzle vode in vtaknila v kozarec šopek vijolic iz Parme.

»Zbogom,« je rekla, »ve steklenice s španjskim vinom!«

Nagnila se je k svečniku in si smehljaje prižgala odlično cigareto. Pri tem so zablesteli njeni kot ogledni lasje.

Vso noč smo pili Jerez. Skozri okno, odprto na vrt vile, smo slišali šumenje listov. Brke so nam dehtele po santalu in tudi valed tega, ker je Antonija pripustila, da smo trgali rdečo vrtnico z njenih ustnic, in to je dovolila vse po vrsti in s tako priširoko ljubeznivostjo, da ni bil nihče ljubosumen. Poem se je smehljaje ogledovala v zrcalih in dvorani in se nato okrenila proti nam, postavna kot Kleopatra, da bi se videla v naših očeh.

Na njenih mladih prsih se je zibal medaljon iz nebesčnega z zlata, a imel začetnice iz dragih kamenov; oboje pa je bil na črni baržun.

»Znamena žalovanja? Ga ne ljubila«

2022

Ob 12.20 prekinjena seja seje nadaljevala ob 5.30.

Posl. Lazar Jankulović (dem.) je govoril o položaju v Južni Srbiji. Splošno je kritiziral upravo, ki je v rokah radikalcev. Radikali izrabljajo položaj in upravo ne deluje v splošno korist makedonskega naroda. Odklonil je v polemiziral proti nekdanjim izvajalcem klerikalnega poslanca dr. Ivana Kušnika, ki je nedavno v zbornici predlagal, da se prizna Makedoniji avtonomija. To gotovim političnim svrhom namenjeno izjavo klerikalnega poslanca so makedonski četaši prav dobro izkoristili med prebivalstvom Južne Srbije.

Posl. Hamid Kurbegović (musliman Spahovci) je izjavil, da bo Spahova skupina muslimanskih poslancev Bosne in Hercegovine glasovala proti proračunu. Posledice nesporazuma med Hrvati, Srbi in Slovenci je povzročila ustava. Muslimani žele revizijo ustave.

Posl. M. Mihaljević (rad.) je ugovarjal predgovorniku. Med njegovim govorom je prišlo do viharne incidente med zemljoradnikom Vidakovićem in socialistom Brkićem radi preiskovalne komisije za državno poseststvo Belje. V zbornici je bilo navzočih le okoli 30 poslancev. Med prepirkom se je čul klic »lazice! lazice!«. Radikalni posl. Stegvić je v misli, da ta psovka njemu velja, skočil k prepiralci skupini. V tem momentu ga je Vidaković močno udaril s pestjo na obrazu in nato pobegnil iz dvorane. Stegvić je potegnil revolver in tekel za poslancem. Ostali poslanci so nadaljni incident preprečili.

Predsednik je ob 20.30 zaključil sejo.

Debat o svetovni vojni.

FRANCOSKA ZBORNICA IZREKA ZAUPNICO VLADI.

— Pariz, 7. julija. (Havas.) Po končani debati o interpelacijah, zadevalojh krivdo na svetovni vojni, je zbornica izrekla vladi zaupnico s 532 glasovi proti 65 glasovom.

— Pariz, 7. julija. (Izv.) V debato o krivdi na svetovni vojni, ki so jo izzvale interpelacije komunističnih poslancev, je poleg bivšega vojnega ministra Vivianija posegel tudi ministrski predsednik Poincaré. Poincaré je podal v svojem govoru obširno politično - diplomatično zgodovino o dogodkih, ki so se razvijali od l. 1911. po ratifikaciji pogodbe glede Maroka. Naglašal je, da je Francija vodila napram Nemčiji politiko spravičnosti. Francija je vedno stremela za treznim sporazumom v Evropi.

Sarajevski atentat je tudi pokazal, da je bila Francija še vedno do tedaj v prijateljskih odnosih z Avstrijo. Odklonil je vrača Poincaré očitke, da bi bil izvoljen imel kak vpliv na francosko politiko. Francija se je vedno in posebno l. 1912. trudila, da lokalizira tleči konflikt na Balkanu in da ga mirnim potom spravi s sveta. Francija je l. 1914. prav malo mislila na vojno. V usodnih trenutkih sta potovala on. Poincaré in Viviani v Rusijo. Seje na Vzhodnem morju sta zvedela o katastrofalnih dogodkih v Evropi. In tedaj je Francija storila vse, da bi preprečila katastrofo.

Ministrski predsednik je dalje zbornico opozarjal na delstvo, s kako iskrenim odobravanjem je bil sprejet govor bivšega vojnega ministra tudi od strani socialistov. Z odobravanjem je bila sprejeta izjava, da Francije ne zadene nikakr krivda na svetovni vojni.

Glede očitkov, da je tekot volne odklonil predloge za sklenitev miru, je ministrski predsednik omenjal predloge o miru, ki so bili predloženi cesarju Karlu po Sikstu Bourbonškemu, da skleni Avstrija separatni mir. Zavrca zlasti očitke, da bi bil nasproten tem predlogom, češ, da je Avstrija zasedena po nemških divizijah. Splošno pa ti predlogi niso vsebovali absolutno nikakršni koristi za Italijo in Francija ni mogla pogodbi iz leta 1915. nasprotovati in brez Italije skleniti mir.

Komunisti pa — tako je dalje s posebnim poudarkom naglašal Poincaré — skrbno zadržujejo zapisnik o sestanku Lloyd Georgea, Sonnina in Ribota z dne 19. aprila 1917. Ta zapisnik daje izrazu soglasnemu mišljenju treh ministrov o avstrijskih separatnih mirovih predlogih, namreč da bi tak razgovor bil posebej nevaren za enotnost zavezništva.

Bivši ministrski predsednik Painlevé je izjavil, da je Sonnino navajal težke posledice v notranjosti dežele, ki bi nastale, če bi Italija edino to prejela. Kar je že bil bilov njej ponudil, da ostane nevtralna. Pa tudi Nemčija ni dovolila Avstriji, da bi se razpravljalo elzaško-lotrinsko vprašanje.

In ko so ga zapletli, je rekel: »Poglejte! S svojim finim nohtom je ločila vezi žudečino dragotino in odprla medaljon. Notri je spala mačeha, cvetlica ljubezni; bila je mehko prepletena s črnimi lasmi.«

»Antonija! Po vsem tem bi si odila, da je vaš ljubimec kak divji deček, ki ga je uklenila vaša zlobnost.«

»Tak fant bi ne mogel nuditi toliko rahločutnosti!«

»Slabo je, da jih nam razkazujete s smehljajem!«

Antonija je izbruhnila v tako močan in odkritočuden smeh, da je morala takoj izpit vodo, kar med šopkom vijolic, da bi se ji ne pripetilo kaj zlega.

»Ali niso potrebni v medaljonu lasje?«

»V znak?« je izkličnila.

»Gotovo! Gotovo!«

»Ah, moji dragi ljubljenci, ko sem pregledala svoje spomine, sem si izbrala las svojih koder — in tega nosim — v znak svestobe.«

Prev. M. J.

nje. Avstrija in Nemčija bi ostali še dalje zvezani, dočim bi na ta način izdana Italija zapustila Francijo. Mirovna pogajanja l. 1917. bi se bila končala s popolnim flaskom.

Po končanem govoru je zbornica prešla na glasovanje o interpelacijah. Zbornica je s 487 proti 65 glasovom odklonila od socialistov predlagani dnevni red, da se izvoh poseben odbor v svrhu preiskave o krivdi

Politične vesti.

— Deficit italijanskega proračuna. Rim, 6. julija. Proračunska komisija rimskega parlamenta je za leto 1920 — 1921 ugotovila 6 in pol milijarde deficita.

— Kongres italijanskih novinarjev v Trstu. Meseca septembra t. l. se vrši v Trstu kongres italijanskih novinarjev. Na kongresu se bo razpravljalo tudi o moralni in politični neodvisnosti novinarjev ter o reciprociteti med Italijo in ostalimi državami glede popusta na železnice.

— Protest romunske vlade proti Rusiji. Romunska vlada je poslala italijanskemu ministrskemu predsedniku kot bivešemu predsedniku genovske konference protestno noto proti ruski sovjetski vladi, ki je prekršila v Genovi podpisano pogodbo o nedotakljivosti državnih mej. Romunska vlada opozarja da je pristal v Besarabiji ruski znakoplov, ki je distiven del ruske rdeče vojske. Preiskava je dognala, da so namestili letalci širiti po Besarabiji letala proti romunski vladi. Romunska vlada se sklicuje na dejstvo, da je antanta končnovaljavno priznala Besarabijo Romuniji! V zvezi s tem dogodkom poroča »Adeveulc, da so je sklenila med Romunijo in Francijo pogodba za slučaj ruskega napada na Romunijo.

— »Cavalieri della morte«. V Bonetkah je obstajalo do zadnjih dni družstvo »Cavalieri della morte«, ki je bilo le postranske fašistovske organizacija. Člani tega društva so uživali v mestu in v okolici ugled iz strahu, ker so se povsod prikazovali s pretranimi fašistovskimi znaki. Te dni pa je prefekt društvo kratkoma razpustil, ukazal aretirati člane in zapleniti spise. Policija je bila iznenadena, ko je našla med 200 člani kar 130 policistov, ki so bili takoj odpušteni. Iz zaplenjenih spisov je razvidno, da so ti kavalirji s fašistovskim terorjem grozili celo ministrom in državnim podtajnikom.

— Iz madžarske politike. V madžarski narodni skupščini je socialistični poslanec in bivši minister Peyer zagovarjal emigrante ter izjavil, da so storili patriotsko dolžnost, ker so širili v inozemstvu vesti o bombnih atentatih, da prisilijo na ta način vlado k energičnim čedrebam proti terorizmu.

— Veliki nemiri v pruski deželni zbornici. Berlin, 7. julija. V pruski deželni zbornici je povodom včerajšnje debato o predlogih socialistov, centru in demokratov za varstvo republike prišlo do velikih nemirov in spopadov z nemškimi nacionalisti v trenutku, ko je hotel govoriti nemško nacionalni poslanec, da protestira proti neki časopisni notici, češ da je organizator in finančnik vse monarhistične propagande. Po daljšem viharju je nastal končno v zbornici mir.

— Proces proti atentatorjem na Miljkova. Pred berlinskimi deželnimi sodiščem se je pričel 4. t. m. proces proti Sabelskemu in Tahorickemu, ki sta izvedla atentat na Miljkova ter umrtila senatorja Nabokova. Razpravi je prisostvovalo mnogo ruskih emigrantov. Oba atentatorja sta mlada ruska oficirja, ki sta se hotela maščevati nad povzročitelji odstranitve ruske monarhije in carske družine. Zagovarjala sta se kot pristaša Nemčije ter izjavila, da je Miljkov na strani antante. Pri Sabelskem so dobili deset monarhističnih zapovedi, iz katerih je razvidno, da gre za obširno morilno organizacijo. Atentatorja govorita le ruski.

— Bavarska proti republikanski Nemčiji. »Münchener Zeitung« piše, da se Bavarska ne nahaja na koncu, ampak v začetku krize. Bavarska mora na vak način ohraniti svojo samostojnost, katere ne sme izgubiti z nobenim gnillim kompromisom. Bavarska klerikalna stranka je intrinsegentna napram zakonu o zaščiti nemške republike. Boj proti temu zakonskemu načrtu bi pomenil boj proti ustavi in proti obstoju države. Klerikalci grozijo s federalizmom ter so izdali parolo, da morajo vsi njihovi pristaši stati v sklenjeni vrsti za svojimi voditelji. — Republikanska državna zveza v Monakovem je poslala mestnemu svetu zahtevo, da mora takoj sprejemiti Kraljev trg v republikanski trg. Nadalje je zahtevala od vlade, da ne sme v bodoče trpeti nobene monarhistične propagande na vseh tleh.

— Volezdajniški proces proti Karyliju, ki naj bi se bil pričel sredi tega meseca, je na prošnjo madžarskega orarja odgođen do 27. novembra t. l.

— Iz procesa proti vojni zločinem v Lipskem. V procesu proti vojni zločinu dr. Michelsonu je bilo zaslišanih mnogo uslužbencev in uslužbenk v lazaretu, kjer je deloval obtožene. Priče so med drugim izpovedale, da so v lazaretu prepepli Ruso, ki je bil komaj operiran. Včasih je bilo v malem prostoru kar po 60 mrličev ter se je reklo, da bi jih moglo biti tudi 120. Ruski vojni ujetniki so se sistematično prepepavali. Državni pravdnik je zahteval za obtožence enoletno ječo.

— Anglija za sprejem Nemčije v Zvezo narodov. V angleški poslanski zbornici je vprašal Wegwood Benn, ako je Anglija oficijelno obvestila nemško vlado, da bo angleški zastopnik pri Zvezi narodov podpisal prošnjo za sprejem Nemčije. Lloyd George je od-

govoril, da angleška vlada še ni poslala Nemčiji pozdravnega oficijelnega obvestila. Kakor znano, je Lloyd George sam med onimi, ki zahtevajo sprejem Nemčije v Zvezo narodov.

— Vesti iz Rusije. Kdo je v boljševiških ječah? Petrogradski »Pravda« priobčuje podatke o prebivalstvu ječ v sovjetski Rusiji. Po socialnem položaju je v ječah 79 odstotkov delavcev, kmetov, kozakov in nižjih uslužbencev, 8 odstotkov bivših carskih oficirjev in uradnikov ter 12 odstotkov zastopnikov buržoazije. Po političnem prepričanju je 51 odstotkov socialistov raznih smeri, 30 odstotkov »izvenstrankarskih elementov«, 17 odstotkov desničarjev in 2 odstotkov komunistov. Vojne priprave. V vojaško revolucionarnem svetju se je razpravljalo o organizaciji rdeče vojske v bodočnosti. Do 1. julija je morala biti izvršena razmestitev vojske, predvsem konjenice v Ukrajini. Veliko pozornost posvečajo vojaški krogi strategičnim železnicam in vojni mornarici. — Čerkveno življenje. Berlinski soc. revol. »Golos Rossije« priobčuje iz vloček iz nekoga pisma iz Petrograda: V čerkvenem življenju so neredi in razkol. Skupina svečnikov je primorala patrijarha, da je podal ostavko ter je prevzel začasno čerkveno upravo. Tej skupini načeljuje petrogradski svečnik Vvedenski, ki je talentiran govornik in inteligenten, toda igra ulogo lutke moskovske vlade. »Gazeta Varšavske« poroča, da je polska vlada na podlagi pogodbe v Rigi intervenirala v Moskvi zaradi aretacije katoliškega nadškofa v Petrogradu. — Kolera. Ki jevska »Proletarska Pravda« poroča, da se v južni Rusiji vedno bolj širi kolera. V Carčinu je dnevno okoli 70. V Odesi in Nikolajevu okoli 50, na Krimu okoli 265 slučajev. Meseca maja je bolelo na kolero več ljudi nego v celem lanskem letu.

Julijska krajina.

— Dobra volja Slovencev. »L' Idea del Popolo«, glasilo italijanske ljudske stranke v Gorici, objavlja v svoji zadnji številki v polemiki z videmskim »Il Giornale di Udinec« pod naslovom »Dobra volja Slovencev« interesanten slučaj. Kakor znano, zastopa videmski list z vsemi silami stališče, da je treba gorisko pokrajino priključiti videmski provinci. Zato je tudi ta list hotel dati kot dober Italijan novopriključeno modro nasvete, kačoz na slovensko nevarnost. Po njegovem mnenju je vsako sodelovanje med obema plamenoma izključeno. Zato je treba stremeti po tem, da se slovenski element s primerno administrativno ureditvijo novih pokrajin uniči. K temu pripominja »L' Idea del Popolo«: »Da postavimo na laž mogočene njegove trditve (to je trditve »Giornale di Udinec«, naj navedemo skromen slučaj, ki se je pripetil te dni. V gorški zvezi delavskih in produktivnih zadrug je včlanjenih poleg 18 slovenskih tudi 14 italijanskih zadrug. Te dni je odstopila slovenska zadruga v Desklah kakih deset stavb v pozidavo nezaposleni zadrugi v Romanu. Tako so Slovenci prvi, ki pomagajo Italijanom in jim prožijo roko z velikodušno bratsko gesto, ki dela čast inteligenci in špartanski nesebičnosti ter vroči domovinski ljubezni, ki si jih laštita »Giornale di Udinec« in »Piccolo«. Zdelo bi se, da bi moralo zmanjkat dokazov tema dvema uglednima glasiloma. — Ne varajmo se! Vedno bodo imeli kaj govoriti proti Slovincem. Oni pa, ki so tako srečni, da niso tako nesebični kot oba ta dva organa, so bodo prepričali o brezpomembnosti oziroma nepatriotičnem protislovenskem boju in si bodo šteli v dolžnost, da pripomorejo k pomirjenju Slovencev z Italijani na vsak način in povsod.

— Resolucija fašistov. V nedeljo so sklicali fašisti Julijske Benečije v Gorico zborovanje, na katerem so sprejeli sledečo resolucijo: Z ozirom na dnevni red, ki ga je sprejel deželni odbor in z ozirom na njegovo jezuetsko obliko, v kateri je sestavljen in ki je slabo zakriva očito solidarnost z moralnimi odgovornosti krnskega zločina; z ozirom na to, da je v tem dnevnem redu izraženo vse nasprotovanje, nevolja in balkanska hudobnost slovenskih elementov in gotovih takozvanih Italijanov proti velikodušnim (generose) fašistovskim oddelkom, ki so takoj prihiteli, da maščujejo mrtve in žive legendarnega podjetja italijanskih alpinov; z ozirom na to, da gotovi časniki očitno odsevajajo misel ali pa blažujejo delo slovenskih krogov, ki stremijo za tem, da plagoma in z zvijačo ustvarijo razpoloženje proti naši državi; z ozirom na to, da iz tega in drugih številnih dogodkov jasno izhaja, da se razvija na Gorškem silno nevarna situacija, ki ogroža narodno varnost in državni prestiž, opozarjajo vlado na srčno in vedno deželnega odbora in zahtevajo njegovo odstavitev, sočasno opozarjajo, da se bodo smatrali za opravljene nastopiti po svoji lastni iniciativi, uporabljajo vse bojne oddelke III. zone, ako bi taki ljudje še nadalje ostali v službi in če bi se ta situacija nadaljevala.

Gospodarstvo.

Inž. A. J. Ružič:

O AGRARNI REFORMI Z OZIROM NA PREDSTOJEČO DEFINITIVNO REŠITEV PROBLEMA.

Op. uredn. Razpravljanje o tem zakonskem načrtu smatramo brez prejudeca glede svojega stališča za eminentno in potrebno za najširše kroge v naši državi. Več oči več vidi in vsaka stvarna debata razbistri pojme in uglaadi pot h končnemu sporazumu in potrebnemu kompromisu vseh najrazličnejših interesov in interesentov.

I.

V številkah 122 in sled. »Sl. N.« je z naslovom »Pojavi novejšega gibanja v agrarni reformi« priobčil priznani voščak zanimivo razpravo, v kateri ostro kritizira predhodni čas v agrarni reformi ter ugotavlja stvarne pomisleke glede ustavnosti glavnih načel zakonodajnega načrta o eksproprijaciji velikih poljedeljskih posestev. Žal, da moram ugotoviti, da je to prvi konkretni odziv iz javnosti na povabilo za javno diskuzijo o tem vprašanju predmetu, ki ga je podpisani v najboljši veri priobčil že pred tremi leti v istem listu. V razpravi »Kako da se izvede agrarna reforma u našim šumama?« Prepričan sem, da bi se bilo v tem dolgem času lahko veliko tega razčistilo in razjasnilo. V današnjih demokratičnih časih je naloga politikancev ne le v zadnjem trenutku prihajati s protesti in opozorili, temveč temeljito obdelovati snov pred javnostjo. Tako se pomaga vzgojiti pravi čustvo za važnejša vprašanja pri tistih, ki končno odločajo. In to je večina državljanov.

Pri razpravi o postopanju z gozdovi se še posebno težko občuti pomanjkanje takega pripravljalnega dela strokovnjakov. In ravno pripravljalo delo je v naših razmerah in v sedanjih časih prav posebno potrebno.

Sedaj pa nekaj misli k začetkom a. menjani razpravi.

Predhodni čas v agrarni reformi traja še vedno in sicer do časa, dokler ne dobimo na podlagi ustave agrarno-reformnega zakona. Ustava je tu in ona je načelno začrtala tudi to perečo vprašanje. Z ustavo so nam določene meje, v katerih se moramo kretati. Ona je zajamčila zaščito lastnine in dosledno temu določila, da se v vseh primerih, kjer je razlastitev nesporne lastnine v interesu splošnosti potrebna, razlastitve mora dati pravična odškodnina.

S tem je načelno, brez možnosti dvoma, zaščiten ne le izključna pravica do pridobljenega premoženja, temveč tudi do vsake vrste lastnine v mejah, kjer ta lastnina še odgovarja splošnim interesom, oziroma dokler jim ne škoduje. Noben prevreden človek ne more trditi, da urejena država nima pravice odvzeti n. pr. vojaško orožje iz zasebne lasti proti odškodnini ali razlastitvi zasebno zemljišče v svrhu naprave za javnost in splošnost potrebnih prometnih sredstev, zgradb itd.

Vsa naša agrarna reforma se more torej sedaj postaviti v ta le vprašanje: Ali in v kolikor je razlastitev veleposesev iz javnih ozirov potrebna; katera odškodnina je pravična; kako se naj postopa? Pravilni odgovori na vsa ta vprašanja imajo razrešiti vsa agrarna problema.

*) St. dne 19. in 21. avgusta 1919.

II.

Zemljišče — je druge vrste, drugega pomena premoženje, ki ga more človek pridobiti. Na to se površno se pozneje. Mislim namreč, da mi tega ni potrebno, če sedaj obširno dokazovati, čeravno vem, da je to glavna točka, v kateri so si mišljenja povsem nasprotna. Zrak, luč in toplota, voda in tla s obistveni pogoji vsega ljudskega življenja in sicer v širokem pomenu, ne le življenje posameznika, temveč življenje vsega naroda. Tla se ne morejo premakniti in tudi ne povečati. V interesu socialnega napredka pa je, da so tudi ona objekti privatne lastnine. Vseled nepremičnosti in nepomožnosti tal mora pa lastnin, pridobitvena pravica do zemlje v interesu splošnosti imeti svoje meje. Vzemimo ekstremni slučaj. V pravnem naziranju nasprotnega stališča je dana možnost, da šeasoma, vsled podedovanja materijalnih in moralnih lastnosti pridemo v položaj, kjer postane ena sama oseba izključen lastnik vsega zemljišča v državi. Temu mora tudi pisatelj omenjene razprave pritrčiti. Ravnotako pa ne bo oporekal moji trditvi, da bi bil tak položaj, tak finale največja katastrofa za svobodo, uspevanje in napredek naroda. Tega moderna demokratična država ne sme in ne more niti štiti niti podpirati.

Tako smo našli tisto točko, s katero moremo začeti približevati se medsebojno in iskati pravilno rešitev vprašanja. Ker doslej takih splošno veljavnih zakonov še nismo imeli, je v mnogih krajih v rešitvi prišlo tako daleč, da so posamezniki s posesti zemljišča postali in bili dejanski gospodari celih vasi in občin. Vsi ostali sovaščani so bili le njih tlačani in delavci. Da se je slednjim marsikje kljub temu »dobro« počutilo, mislim, da je povsem odveč ugotovljati. Ravno to abnormalnost so bile krivice, da je narod po osvoboditvi razlask instinktivno posebno vrednost talnega od drugih kapitalov. To pomanjkljivost v zakonodaji začasnega socialnega življenja končno enkrat odpraviti, je torej brezdvomno napredek v razvoju kulture naroda. Obenem se morajo se-

daj tudi napake, do katerih nas je dovelo pomanjkanje takih zakonov v preteklosti, temeljito popraviti. V tem slednjem tiči praktični del vprašanja naše agrarne reforme, »agrarna reforma« v ožjem pomenu besede.

(Dalje prih.)

II. LJUBLJANSKI VELIKI SEMENJ od dne 2. do 11. septembra 1922.

Dovoz inozemskega razstavnega blaga. Opozorjamo vse tujakinske trgovce in zastopnike inozemskih trgov, da se zamore že uvoziti inozemsko razstavno blago po polovičnem blagovnem tarifu na naših železnih in carine pristo, če se v teku 6 mesecev zopet izvozi. Vsled sedanjih oteženih prometnih razmer priporočamo vsem interesentom, da se za velesemeni namenjen razstavno blago že sedaj prične razposiljati na naslov »Urad Ljubljanskega velesemenja«, ker se utedne event. primeriti kot na Zagrebškem velesemenu, da pride blago prepozno na sejmišče. Došlo blago prevzame sejmski oficijelni spediter tvrdka Balkan d. d. v Ljubljani v svoja skladišča, kjer ostane do otvoritve semnja in se kot odškodnina zaračunajo minimalni stroški. Prepovedan je sicer še uvoz luksuznega blaga, vendar pa se je že ponovno zaprosilo za izjemo za velesemeni, in upamo, da ne brez uspeha.

Reklamne deske. Prilikom prireditve Ljubljanskega velesemenja so se pogosto pojavili slučaj, da ljubljanski črkoslikarji vsled preobčile narode niso zamogli vsakemu interesentu pravočasno izvršiti črkoslikarskega dela na reklamnih deskah, namenjenih na poslopja in ograjo sejmišča. Opozorjamo vse interese, da si pravočasno najamejo prostor za reklamno desko in jo dajo že sedaj izgotoviti, ker bi eventualno pozneje ne prišli pravočasno na vrsto.

Zaščita industrijske svojine. Ministarstvo trgovine in industrije v Beogradu je priznalo pod št. 1481 od 16. junija 1922. II. Ljubljansko velesemensko prireditve od 2. septembra od 8. ure jutraj do 11. septembra od 18. ure zvečer razstavnega značaja in izdalo na podlagi F. br. 99 a) u. čl. 10. Privremene zakona o držav. trošarinj takšama i pristojbinama i po predpisih čl. 94. Naredbe o izvrševanju uredbe o zaščiti industrijske svojine, da uživa razstavljalec izuma ali proizvoda pogodnosti prioritete od dneva, ko je doletel predmet izložit, če najkasneje v treh mesecih po zaključku velesemja zaprosi za zaščito industrijske svojine. Na to pogodnost opozorjamo vse izumitelje, kateri želijo razstaviti svoje izume ali proizvode na Ljubljanskem velikem sejmu.

★

—g Trg z usnjem. Situacija na trgu z usnjem se vedno bolj čvrsti. Tovarne zahtevajo od tedna do tedna višje cene, pri čemur so najbolj prizadevi podplat. Izdelovalci usnja opravičujejo zvišanje cen, ki nastopa v zadnjem času skokoma, z občut. pomanjkanjem težkih kož, s silnim podraženjem vsega strojarskega materijala, zlasti ekstraktov, ki je poskočil za 300 %, usnjarskega olja in končno tudi delavskih mezd. Dalje upliva na dviganje cen tudi dejstvo, da je uvoz iz Nemške Avstrije vsled tamkajšnjih fantazijskih cen v zadnjem času popolnoma onemogočen, izdelki naše domače industrije pa ne zadoščajo nikakor potrebam lastne države. Danes notirajo sledeče cene: Podplati v polovicah 190—195 K za kg; kruponi 260—280 K za kg; okrajovne (aferni) 130—135 K za kg; notranji 185—190 K za kg; črne gladke teletine 420—440 K za kg; črne gladke kipse 320—350 K za kg; rjavosne za 20 kron pri kg dražje; bokasteletine črne 180—90 K za 1 angl. kvadrat; bokasteletine rjave 75—80 K za angl. kvadrat.

— Generalna direkcija državnih dolgov je že večkrat pozvala državljane kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, katerih obveznice predložitvi posojil bivše avstro-ogrške monarhije se nahajajo iz kateregakoli razloga v inozemstvu, da jih v določnem roku njej prijavijo z vsemi potrebnimi podatki in dokazi o državljanstvu (s priloženo domovnico), da bi se na podlagi teh prijav mogel pri dotičnih vladah vložit protest proti žigosanju in zahtevati vrnitev obveznic. Ker prošnjam večinoma niso bile priložene domovnice in je nevarnost, da brez domovnic inozemske vlade protestov ne bodo hotele obravnavati, se interesentje ponovno pozivljajo, da pošljejo naknadno k svojim morda že vloženim prošnjam generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu še domovnico, ker bi sicer morili sami nositi eventualne posledice svoje zamude.

—g Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru. (Od 8. do 17. septembra.) Prenosovanje obiskovalcev razstave. Razstavni odbor ima poseben stanovanski odsek, ki bo skrbel za prenočevanje obiskovalcev razstave, ki prihajajo od zunaj. Ta odsek je začel te dni posloovati. Vsi oni, ki razpolagajo s sobami ali posteljami, ki bi jih za čas razstave lahko odstopili stanovanskiemu odseku za prenočevanje obiskovalcev, se naprošajo, da naznanijo naslov in število sob, oziroma postelj v pisarni razstavnega odbora Aleksandrova cesta 22. V poltve prihajajo posebno dijaška stanovanja, ki bodo ob tem času prosta in bi se na ta način lahko najbolj izkoristila. — Vinska razstava je posebna sedaj, ko vsled valutarnih razmer nimamo več avstrijskega trga, za vse vinogradnike potrebna in važna, da si na ta način dobimo novih odjemalcev. Pokrajinsko obrtno razstavo bodo posetili obiskovalci iz vseh kraljev naše države,

kakor tudi iz inozemstva, zato je pričakovati, do bo imela tudi vinska razstava, ki jo bo priredil pod okriljem te razstave vrtnarski in sadjarski odsek v Mariboru, kar največji uspeh. Pozivljamo vse vinogradnike, da se te razstave polnoštevno udeležijo in se čimprej priljavijo omenjenemu odseku. — Vrtna razstava, ki se vrši obenem s pokrajinsko razstavo, vzbula po celi naši državi, pa tudi v zavistnem inozemstvu veliko pozornost. Bo to prva razstava te vrste v naši državi, ki bo pokazala, da smo se že tudi na tem polju osamosvojili od inozemstva. O tem bomo poročali še podrobneje. — Čimotna sredstva, s katerimi razpolaga razstavni odbor, so zelo pičila. Odbor razpolaga samo z denarjem, ki ga plačajo razstavljavci kot prilivnino, iz katere se krijejo vsi tekoči izdatki. Zato pozivljamo vse obrtnike, da obenem s prijavnico pošljejo tudi prilivnino. Kdor je prijavnico že vposlal, naj še naknadno nakaže prilivnino, čega tega že ni storil. Obrtniki! Sami si moramo pomagati. Zato je odvisno le od nas, kakšen uspeh bo imela ta razstava. Pokazimo kaj zmorimo in kaj znamo. Le na ta način bomo dosegli in zavzeli ono mesto, ki nam pristojalo. Zato vsi na razstavo! — Prijavni rok je podaljšan do preklica. Zato je vsakemu obrtniku dana možnost, da se razstave s svojimi izdelki udeleži. Nikdo naj ne manjka pri skupnem boju za skupnimi cilji. — Vsi dopisi, ki se tičejo Pokrajinske obrtne razstave v Mariboru naj se naslovijo na »Razstavni odbor Pokrajinske obrtne razstave v Mariboru, Aleksandrova cesta 22. — Vsa pošlaniša glede razstave se dobe v pisarni Slovenskega obrtnega društva na Aleksandrovi cesti št. 22, kamor naj se blagovolično obrniti vsi interese.

— Novi davki v Avstriji. Parlamentarni klubi so začeli razpravo o zakonu glede povziranja davkov. V načelu so vladne stranke sprejele to-le povziranje davkov: 1. davek na žganje se določi na 6000 K za liter. 2. carina na uvoženo vino 60 zlatih kron pro hektoliter. 3. vinski davek se določi od 400 do 600 K pro liter.

Pismo iz Prusije.

Haale a. d. Saale, 30./6. 22.

(K obtebnici dr. Rathenauove smrti.)

Kakor blisk je dne 24. junija 1922 udarila vest o umoru zunanega ministra dr. Rathenaua. Prvotni osuplosti je sledila splošna ogorčenost nad tem nečutenim zločinom zlasti pri strankah levega krila, tako da je prišlo do dejanskih spopadov v državnem zboru. Dne 23. junija so se pričele številne demonstracije po vsej Nemčiji, ki so dosegle 27. junija svoj višek. Ta dan je bil opoldne na vseh progah železniški promet ustavljen za pet minut, poštni promet pa za 10 minut. Popoldne je bila večina delavcev službe prosta. Po mnogih mestih je došlo do krvavih spopadov med socialističnimi demonstranti in reakcionarji.

V Haale so vse popoldne govorili številni govorniki iz rdečega stolpa na trgu. Zahtevali so razpustitev društva »Stahlhelm« (jeklena čelada), kjer se zbirajo bivši pruski vojaki, in drugih militarističnih organizacij. Izločenje reakcionarnih elementov iz državne obrane, policije in sodnije, znižanje kupnih cen, izpustitev političnih jetnikov in ustanovitev samoohrane proletarijata. Po govoru komunista Schuhmanna se je podala razjarijena ljudska masa pred policijo, da tam zahteva izpustitev političnih zločincev. Vsled nasilnosti ljudstva, zlasti žensk, je prišlo do streljanja in nekaterih ranjenecv. Šele proti večeru so se razkropile mase, polječ špartakovski himne kot »Ja boy smo rojeni«. Akademike, ki pripadajo večinoma reakcionarni nemški nacionalni stranki, so na večjih krajih krvavo pretepli.

Leve stranke, kakor tudi zmernejša demokratska stranka vidijo v umoru dr. Rathenaua napad na novo državno obliko — republiko. Zato je njihovo časopisje polno očitka napram strankam desnega krila. Ne obdolžuje se jih neposredno krivde na umoru, pač pa je skrajno radikalno desno časopisje skrivno na notranjem neredu Nemčije in s tem tudi na dr. Rathenauovi smrti. Desno časopisje se zadržuje vsakih strankarskih napadov in se pridružuje splošni državni žalosti. Da je bil dr. Rathenau pri desnici nepriljubljen, je razumljivo. Ko je leta 1921. pričel svojo ministrsko kariero, ga imenuje nemško nacionalno časopisje boljševika z najožjimi zvezami s sovjetsko Rusijo, vlado Wirth - Rathenau eksekutivni organ Francije ter zahteva neposredni odstop te židovske vlade.

Danes je Rathenau pal in z njim je pal mož, o katerem se mora reči brez ozira na katerokoli stranko, da je imel prvi pogum govoriti z entento o nem. reparacijah, ki je prvi spravil to življensko važno vprašanje Nemčije pred svetovni forum, in s tem vzbudil zanimanje svetovnih velesil za bedni notranji položaj Nemčije.

Božena Kokalj, cand. m.

Kultura.

— Naše dijaštvo za kulturno zblizanje. Na kongresu srednješolskih združenj v Beogradu je bilo z absolutno večino sprejeto ekavsko narečje kot književni jezik in latinica kot književni pravopis.

— Odkup rokopisov iz dunajskih arhivov. Iz Beograda poročajo, da je odpotoval na Dunaj profesor Pavle Popović, ki bo kot delegat Akademije znanosti pregledal dunajske arhive ter odkupil vse važne rokopise, ki se tičejo jugoslovenske literature in zgodovine.

— Knjige za beogradsko vseučiliško knjižnico. Redni profesor na beogradskem vseučilišču dr. Veselin Čajkanović je odpotoval v Nemčijo, kjer bo nakupil na račun reparacij potrebne knjige za novo vseučiliško knjižnico.

— Kongres gledaliških igralcev. 3. t. m. se je pričel v Beogradu četrti kongres Udruženja jugoslovenskih gledaliških igralcev. Za predsednika kongresa je bil izvoljen zagrebški operni pevec Cvijanović, za podpredsednika pa po en Srb, Hrvat in Slovenec. Kongres je otvoril predsednik Udruženja Brano Cvetković, ki je poudaril, da mora prirediti društvo z uspešnejšim delom nego je bilo do sedaj. Pred prehodom na dnevni red je poslal kongres pozdravne brzojavke kralju, predsedniku Narodne skupščine in prosvetnemu ministru. Poročilo osrednje uprave je povzročilo precej kritike in debate, ter je bilo končno odobreno. Urednik strokovnega glasila »Glasnik« g. Ristič je podal poročilo o uspešnih listih, ki ima kljub dragemu tisku 4000 Din čistega dobička. Sklenilo se je, da mora biti »Glasnik« urejevan na strokovni podlagi. Razpravljalo se je tudi o ustanovitvi dveh gledališč, katerih lastnih bi bilo Udruženje igralcev. Nadaljevanje poročila sledi.

— Nova oprema Smetanovih oper. Češki deželni upravni odbor je dovolil 300.000 kron za novo opremo Smetanovih oper.

— Nova ustanova za francoske dramatičarje. Nedavno umrli francoski dramatik Henry Bataille je zapustil Goncourtovi akademiji večjo vsoto ter določil, da se mora z obrestmi tega fonda v letnem znesku 10.000 frankov nagraditi najboljšo delo mladega francoskega dramatika.

— Iz ruske emigrantske literature. Rusko založništvo »Svytchen« v Berlinu je izdalo knjigo »Kremli za rešiljoke«. Kl vsebuje pisma in spomine M. A. Solodonova, Ant. Izmailoviča, V. A. Karelina i. dr. na jermiško življenje v znanih »Butirki« in v drugih lečah. Nadalje je izdalo L. Martove »Zapiske socialnega demokrata« in V. Černeve »Zapiske socialnega revolucionarja«.

— Nemška kultura. Letos je pričel ponovno izhajati list »Bibliographie der Sozialwissenschaften«, ki piše, da bo registriral vse spise socialne vede, izvzemši članke v dnevnem časopisju in razprave, pisane v slovenskih jezikih. Po našem mnenju ni to samo anahronizem, ampak v prvi vrsti značilen dokaz nemškega šovinizma na kulturnem polju.

— Nova knjiga za slovenske obrtnike. V zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani je pravkar izšlo »Knjigovodstvo za lesne obrtnike« (mizarstvo, kiparstvo, rezbarstvo, strugarstvo, kolarstvo in sodarstvo). Avtor Henrik Podkrajšek, profesor na tehniški srednji šoli v Ljubljani, govori na 347 straneh te knjige najprej o knjigovodstvu sploh, potem pa obravnava knjige obrtnega knjigovodstva. Temu siede po en vzgled in po ena naloga za mali in za strojni obrat in za tabelarno knjigovodstvo, vsi prirejeni za mizarstvo obrt. Nadaljevala naloge so stavljene za kiparstvo, strugarstvo, kolarstvo in sodarstvo. V dostavku sta navedeni prispevna tarifa za zavarovanje delavcev za neugode in tarifa za varovalnih prispevkov za bolezen. Ta dodatek podaja dalje tudi seznam broda, ki ga mora imeti vsak mizarški pomožni delavec in seznam broda za skupno rabo v mizarški delavnici. Važni so tukaj tudi podatki k proračunu za stavbna mizarstva dela. Knjigo zaključujeta slovensko - nemški in nemško - slovenski slovarček strokovnih izrazov, ki služijo obrtniku lesne stroke. Državni prevrat je odkazal tudi slovenskemu obrtniku obsežno torišče, kjer mu je nastopati samostojno. Zato mu je treba temeljito strokovno izobrazbo, to pa tehnično in merkantilno. Baš trgovinska stran vsakega obrta pa je bila doselej zelo zanemarjena. Temu nedostaku hoče odpraviti Podkrajškova knjiga. Iz nje izve obrtnik, katera obrtna knjige mora poznati in kako jih mora voditi, da je njegovo poslovanje pregledno in — kar poudarjamo posebno — urejeno tako, da na podlagi vknjižb lahko vsak čas izračuna, kakšen je uspeh njegovega obrtovanja, ali izvršuje obrt z dobičkom ali z izgubo. Ker slovnita uspeh in neuspeh obrtovanja na pravilnem proračunovanju procentov za upravne stroške in za dobiček, vpoštevava nova knjiga tudi to. Ne samo, da so ondi za vsak vzgled izračunjeni ti procenti, podajajo tudi naloge vse za to potrebne podatke. Ker pa teh procentov ob začetku obrtovanja ni mogoče izračunati natančno, uči knjiga tudi, kako jih je po krajši ali daljši obrtni dobi določiti na podlagi nalašč za to sestavljene knjige. — Za preračunavanje lesa, ki ga je porabil mojster za posamezna naročila, ima knjiga veliko nariškov (skic), ki izvrstno izpopolnjujejo prodajni kalkulačijski postopek. Knjigo, ki jo je dobili po vseh knjižničarjih in stane mehko vezana 26 Din, v poltridih platncah pa 28 Din, priporočamo najtopleje vsakemu obrtniku, ki hoče v svojem obrtu napredovati sibi in splošnosti v korist.

— M. Krleža: Hrvatski bog Mara. U »Narodnoj knjižnici« upravo su izasle ove prvotne novele hrvatske najbolje današnje pripovedateljice, koje se slobodno mogu nazvati bisernim nasleđem moderne književnosti. Prikazan je tu svjetski rat, kako ga je proživio hrvatski domobran, popularna zagrebačka 25-ta in 53-ća. Ove izvrsne novele, 4 na broju, spadaju bez sumnje u najbolje, što je dala naša književnost. Krleža je pravi pjesnik naših dana, tuga i radosti, tumač osjećaja masa, slikar stradanja naše rase u svjetskom ratu. On je nov u izboru sujeta, snimio u načinu, zanimljiv i bujan u pričanju. Izdanje je za današnje prilike jeftino: stoji 7 din. (28 K), štampano na vrlo finom papiru i elegantno urezano Din 10.— (K 40), a naručuje se kod »Narodne knjižnice«, Zagreb, Vojnička ul. 13.

I. Jugoslovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

— Pevske vaje za skupne nastope v slavnostnih dneh I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta prično v ponedeljek, dne 10. t. m. ob 8. zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice. Ta dan je vaja I. in II. tenorja vseh ljubljanskih pevskih zborov, ki so priglasili svoje sodelovanje. Opozorjamo brate pevce, da bo zaradi vročine vaj malo, zato na morajo biti te polnoštevno obiskane. Natančna navodila je koncertni odsek poslal vsem društvom, oziroma zborom in prosimo, da jih resno upoštevajo.

— Iz koncertnega odseka za I. jugoslovenski vsesokolski zlet. Na prvi predzletni dan, dne 23. julija se vršita v operi in dramimi dve predstavi. V operi igra dramatični odsek naprednega društva za šentjakobski okraj »Desetega brata«, v drami pa dramatični odsek Sokola na Viču igra »Snežulica in škrtarje«. Istočasno se vrši v dvorani Filharmonije koncert, namenjen naraščaju. Sodeluje vokalni kvartet »Primorje«. Vstopnina za naraščaj Din. 1, za ostalo občinstvo običajne dramske, oziroma koncertne cene. Sokolska društva si za svoj naraščaj lahko rezervirajo vstopnice za predstave že sedaj. Naznanilo naj svoje želje pismeno na naslov koncertnega odseka za I. jugoslovenski vsesokolski zlet.

— Odsek za nabavo slavnostnih krojev opozarja brate, da se glede nabave krojev pravočasno zglaš, ker se lahko pripeti, da bo blago odne kupušo. Odsek jemlje naročila izjemoma še do 20. t. m., poznejši prijavljati bodo težko izpeljivi.

— Sokol I. vabi članstvo, da si nabavi zletne značke, kateri se dobijo na Taboru in društveni pisarni od 4. — 7. vsaki dan. Ob enem se plačuje tudi članarina za drugo polovico tega leta. Člani kateri dosedaj članarino za letošje niso poravnali, se nujno vabijo, da to store takoj, če ne — se jih bo črtalo iz imenika članstva. Brate netelovadece se nujno vabi, da se v društveni pisarni zglaš radi vpisa za rediteljsko službo v zletnih dneh.

— Sokol I. pozivlja vse članstvo, katero hoče nastopiti v zletnih dneh v kroju, da se udeležijo vadbe redovnih vaj v četrtki 13. t. m. ob 8. uri zvečer na Ledini. Zavedajte se — in izpolnite svoje dolžnosti! Prednjaški zbor.

BRATJE IN SESTRE!

ZBRAJAJTE PREDMETE

za

I. JUGOSLOVENSKO SOKOLSKO RAZSTAVO!

Sokolstvo.

— Slavnostna otvoritev Sokolskega doma v Škofji Loki se vrši v nedeljo, dne 9. julija t. l. po tem-le sporedu: Na predvečer od 20. do 21. promenadni koncert na Glavnem trgu in podoknica kumici sestr. Ang. Zihlrovi. 9. julija: 1. Sprejem gostov pri lutanjskih vlakih. 2. ob pol 1. spuštnje za popoldanski nastop. 3. Ob pol 11. obhod. 4. Ob 11. slavnostna otvoritev Doma. 5. Ob 15. javna telovadba. Po telovadbi veselica na Stenarijih, ob slabem vremenu v Domu. Sodeluje polnoštevna godba Dravske divizije.

— V nedeljo, 16. julija vsi v Bohinj, kjer priredi Bohinjski Sokol svoj javni letni nastop združen z ljudsko veselico, petjem, srečelovom, šaljivo pošto, plesom itd. Prireditve se vrši na prostoru Grand hotela »Triglav«. Udeleženci z legitimacijo dobijo polovično vožnjo po železnici. Pri veselici sodeluje godba Zveze jugoslovenskih železničarjev.

— Svečani broj »Sokolskog Vjesnika« župe zagrebačke. Primili smo tako zvani svečani sletski broj »Sokolskog Vjesnika«, što ga u svojoj nakladi izdaje sokolska župa zagrebačka. Naslovni list donosi sliko mladog umjetnika Cara, koja prikazuje kraljevića Marka na polasku u lov. U samom pako uredničkom dijelu su ovom broju zastopani sa svojim lijepim člancima prvi sokolski radnici, dok je ostali dio ispunjen informativnim noticama o radu i proširanju Sokolstva. Ovaj broj se doista odlikuje i svojom tehnikom i svojom sadržinom, pa se općenito opaža velik napredak ovog lista od broja do broja. Kao i do sad ponovno preporučamo »Sokolski Vjesnik« župe zagrebačke. Mogu se dobiti i svi do sada izašli brojevi.

9. julija 1922

slavnostna otvoritev
Sokolskega doma

Glasbeni vestnik.

Občni zbor pevskega zbora Glasbene Matice se je vršil v petek, dne 30. junija v pevski dvorani Glasbene Matice. V pretekli koncertni seziji je priredil pevski zbor žalni koncert v spomin blagopojnega kralja Petra I., kateri se je kot mladinski koncert dvakrat ponovil. Dne 1. decembra je nastopil zbor na koncertu v proslavo narodnega ujedinjenja, prirejenega po Zvezi slovenskih pevskih zborov. Jubilejno leto Glasbene Matice je proslavil zbor s tem, da je izvršil veliko koncertno turnejo po večjih mestih Jugoslavije in priredil po tej poti devet velikih koncertov in več koncertnih nastopov za mladino. Moralni uspeh turneje je bil pred vsem tla, da so se poglabile kulturne vezi jugoslovenskih plemen in da se je utrdilo stališče Glasbene Matice in njenega ugleda pri naših bratih, osobito v prestolici kraljevine, v Beogradu. Slovenska pesem je slavila tudi to pot svojo popolno zmago. Koncertno življenje minula sezija je bilo zelo živahno in se je priredilo pod okriljem Glasbene Matice petnajst koncertov, med njimi pet jubilejnih, katerih namen je bil pokazati zgodovinski razvoj naše glasbene literature. Pevski zbor je štel 141 članov in članic in je bil številno najjačji mešani zbor v Jugoslaviji. Pri volitvi novega odbora je bil izvoljen zopet dosedajni predsednik, neumorno delavni g. Josip Prunk, izmed ostalih funkcionarjev podpredsednik g. Josip Skalar, tajnikom g. Ivo Peruzzi, blagajnikom g. Karel Lasbajer, arhivarjem g. Josip Cerar. Načelnica ženskega zbora ga. Klementina Hrovatino. V bodoči seziji namerava pevski zbor prirediti več koncertnih nastopov po ožji domovini, pred vsem na Bledu in Rogški Slatini. Odbor.

Glasbena Matica v Ljubljani. Odbor Glasbene Matice v Ljubljani opozarja vse svoje člane, da se vrši letošnji redni občni zbor Glasbene Matice v Ljubljani v ponedeljek, dne 10. julija v dvorani Filharmonične družbe točno ob 8. zvečer. Odbor prosi vse člane, da se občnega zbora v obilnem številu udeležijo ter pripomnijo, da je društveni računski zaključek na vpogled vsem članom v društveni pisarni, Gosposka ulica št. 8/1.

Pevsko društvo Žirovnikov zbor v št. Vidu nad Ljubljano ima v nedeljo 9. julija na Fernadovem vrtu veselico. Pevske točke izvaja Žirovnikov zbor s sodelovanjem Zarjanov iz Tacna; koncertne in pesne pa orkester »Svobode« iz Ljubljane. Za dobra jedila in pijačo preskrbljeno. Pričetek ob 3. popoldne, veselilni prostor je ob glavni cesti, nedaleč od kolodvora. Vlakovna zveza so zelo ugodne. Ljubitelji narodne pesmi, pridite!

Koncert v Rogški Slatini. Pevski zbor »Ljubljanskega Zvona« priredi dne 22. julija t. l. v veliki dvorani zdraviliškega doma Rogške Slatine koncert jugoslovenskih narodnih pesmi.

Koncert v Litiji. Hvalevredna je ideja »Ljubljanskega Zvona«, da poleti s programom »Jugoslovenskih narodnih pesmi« v razne kraje naše domovine, ker s tem vrši veljavno kulturno delo. Prvi tak koncert se je vršil na sv. Petra in Pavla dan v Litiji. Uspeh je, upam, materijalno zadovoljivo, moralno pa prav gotovo kar najslajše. Mnogo je bilo za nas novega, in človek res ne ve, kaj je bilo boljše in najlepše. Dvornja je bila nabit polna, in hvaležno občinstvo, med katerim smo opazili precejšnje šmarčarje in Zagorjane, ni štedilo z zasluženim priznanjem, tako da so morali mnogo točk ponovljati. In ko je dobil pevovodja Prelovec šopek rdečih rož, so nam i »Zvonaš« navrgli njegovo krasno »Rdečo rožo«. Da so pevci združili z dobrim tudi prijetno, smo popoldne izleteli skozi gozd na Zavrstnik in Smart, no ter mimo divnega litijskega pokopališča nazaj. Tu so pevci počastili spomin našega narodnega starostar Luke Svetca z večno lepo »Blaženo mico«. Ostali večer od odhoda vlaka je potekel ob krasnem petju in par iskrenih napitnicah prav hitro in prijetno. Priprani smo, da so »Zvonaš« prav tako zadovoljni kakor mi, in da se gotovo vidimo in čujemo kmalu zopet. Želimo si še mnogo tako krasnih dni!

Društvene vesti.

Društvo slovenskih zdravnikov. Na II. izrednem obnem zboru slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani dne 6. julija 1922 je bil izvoljen sledeči novi odbor: predsednik: dr. Josip Tičar; podpredsednik: dr. Ante Cizelj; tajnik: dr. Ante Gorčar; tajnikom: dr. Matija Mrgolc; blagajnik: dr. Robert Blumauer; blagajnikom: dr. Matija Ambrožič; knjižničar: dr. Janoz Pintar, in sledeči odbor: dr. Živko Lapajne, dr. Tomo Zarnik, dr. Sterba Fran, dr. Aleksander Kuhar, dr. Rado Stilič, dr. Albert Trtnik.

Obvestilo. Podporno društvo železniških uslužbenec v Ljubljani je po sklepu odbora s 1. avgustom 1922 članarino na 2 Din. povišalo. Od 1. avgusta 1922 nadalje se izplača podpora za vsak smrtni slučaj 1500 Din. Člani obeh prejšnjih društev Inmost in Ljubljana plačajo dvojno članarino in dobijo zato tudi dvojno posmrtnino. Opozorjamo na redno plačevanje članarine, ker drugače se zamudnijo črte. Gg. upokojence, upokojenke in vdove prosimo, da se ob priliki poslano članarino, toda najkasneje do 30. oktobra na čeku pismeno izrečejo, če so pripravljene plačati povišano članarino 3 din. mesečno, kar bi

se jim v nasprotnem slučaju izplačala samo polovica posmrtnine, to je 750 D. Glede pojasniti se je obračati na najbližjo postajo. Odbor.

Prostovoljno gasilno društvo. Moste priredi v nedeljo 9. t. m. proslavo 25letnice na vrtu g. Karpeta. Svira menegska godba. Odbor vabi vse prijatelje gasilstva k mnogobrojni učeležbi.

Družabni klub uradništva vabi svoje člane in prijatelje na izlet, ki ga priredi v nedeljo dne 9. julija 1922 na št. Jošt. Odhod s vlakom z južnega kolodvora ob sedmih jutraj. Zbirališče na kolodvoru. V slučaju slabega vremena se vrši izlet v nedeljo dne 16. julija.

Zabavni večer društva »Soča« v Tirolju se je izvršil v soboto zvečer v vsakem oziru nad vse pričakovanje. Naša stara znanka s »Sočin« večerov, konservatoristka gospica Ljubica Stilič je, ki kot solistka kakor tudi v dvospevu s svojim polnim, prijetnim in preciznim glasom novič dokazala, da jo na tem polju čaka še lepša bodočnost. Poslušalci so ji pridili burne ovacije. Izročeni ji je bil lep buček cvetlic. Nje vredni sodrug je bil gosp. Benedik, ki je istotako za svoje solo- in dvospeve žel obilo pohvale. Vsa čast gre i gospodoma Premiču in Jugu, katerima hvaležni poslušalci z odobravanjem niso štedili. Obilo smeha in pozornosti je vzbudil nastop priznanih humoristov bratov Vučinič z »brzorisanjem« in »kitaškimi čarovnikom«. Program je z vso preciznostjo in hvalevrednostjo izpopolnjeval oddelek vrlega pevskega zbora jugoslovenskih železničarjev ter vojaški orkester. Končno moramo omeniti i lep in originalen nagovor v vezani besedi, katerega je posvetoval »Soča« g. Kragelj mlajši. Obisk je dokazal, kako simpatično uživa delavna »Soča« ne le med Primorci, marveč tudi med ljubljanskim občinstvom sploh, a program, oziroma izvajanje istega je navdušilo vsakoga, da se bo v bodoče še z večjim veseljem udeležil prireditve tega res agilnega in simpatičnega društva.

Solstvo.

Državna trgovska akademija v Ljubljani. Ta zavod je obiskal letos 73 učencev in učenk. V I. letniku jih je bilo 37 (plus 5), v II. letniku 31. Učni uspehi: V I. letniku: odlika 1. prvi red 32, ponavljalni izpit 1, neizprašan 1. V II. letniku: odlika 5. prvi red 22, neizprašana 2. Trgovska akademija bo imela v šolskem letu 1922/23 tri letnike. V vsak letnik se sprejme 40 učencev (učenk). Hospitanti se ne sprejemajo več. Vpisovanje se vrši od 11. do 14. septembra. Ravnateljstvo.

S kongresa srednješolskih organizacij v Beogradu. Beogradsko »Vreme« konstatira z zadovoljstvom, da se je vršil kongres jugoslovenskih srednješolcev na široki narodni podlagi z najširšim slovenskim značajem. S kongresu so bili poslani brzojavni pozdravi dijakom v drugih slovenskih državah. Sprejeta je bila tudi resolucija zagrebških delegatov proti separatističnemu gibanju profesorjev in dijakov. V svrhu manifestacije svoje narodne zavesti so sklenili dijaki, da se vrši prihodnji kongres v Zagrebu. Kongres je poslal kralju in kraljici navdušeno brzojavko, ter se je končal z vzkliki: Živela Jugoslavija! in s petjem vseh treh narodnih himen.

Abiturijentski tečaj drž. trgovske akademije v Ljubljani. Ta tečaj je obiskovalo v šolskem letu 1921/22 44 rednih študentov in 7 hospitantov. Vpisovanje v abit. tečaj za leto 1922/23 se vrši od 11. septembra do 3. oktobra. Hospitanti za abit. tečaj se sprejemajo na pismeno prošnjo le izredno od slučaja do slučaja po odobru ministristva za trgovino in industrijo na predlog ravnateljstva trgovske akademije. Ravnateljstvo.

Turistika in športi.

Ljubljanski športni klub. pozivlja svoje člane, da se zanečljivo udeležijo izrednega občnega zbora, ki se vrši v ponedeljek 10. julija ob pol 9. zvečer v restavraciji pri »Rožici«. Dnevni red zelo važen!

Odločilna tekma za prvenstvo Slovenije v nogometu za 1921-22 se vrši v nedeljo 9. t. m. V finale sta dospela S. K. Ilirija kot prvak Ljubljane in S. S. K. Maribor, ki je kot prvak Maribora zmagal v semifinalu nad Atletičesportklubom, prvakom Celja, z 2:0. Tekma bo sigurno zainteresirala najširše sportne kroge. Kateri obeh tekmecev si bo priboril letos naziv prvaka Slovenije, je povsem negotovo. Ilirija, ki je do letos nadkriljevala vse slovenske klube, je v poslednjih tednih toliko popustila, da je ni mogoče vnaprej smatrati za zmagovalca. Maribor kaže nasprotno konstantno napredovanje, lepe rezultate in je 18. 6. igral z Ilirijo neodločno 3:3. Tekma se vrši na prostoru Ilirije, začetek ob 18. uri. — Ob pol 17. uri predtekma Ilirija rez. : Svoboda, Ljubljana (prvenstvena tekma.)

Slovensko Planinsko društvo vabi naše slikarje in amater - fotografe, da se udeležijo razstave planinskih slik, ki bo prirejena o priliki Vasekolskega zleta v posebnem prostoru v Obrtni šoli. Slike se blagovolijo poslati Osnovnemu Odboru do vključno 20. julija t. l. Sploh pros! Slov. Planinsko Društvo, da blagovolijo naši fotografi - amaterji zbirati planinske slike iz naših gorskih krajev, koder deluje naše društvo, in da odstopajo proti primernemu plačilu svoje proizvode našemu društvu, da se sistematično zberejo slike iz vseh najlepših naših krajev in da se bodo mogli tudi za Planinski Vestnik preskrbeti ključji. Društvo računa na naklonenost amaterjev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 8. julija 1922.

Ministrski predsednik Pašič na Bledu. V kratkem pride na Bled ministrski predsednik Nikola Pašič. S svojo rodbino ostane na Bledu več tednov. Stanoval bo v Pongračevi vili, kjer je tudi lep park. Odličnega našega državnika, ki doslej še ni bil v Sloveniji, pozdravljamo v naprej na slovenskih tleh, želeč mu, da bi bilo prijetno njegovo bivanje v naši sredi.

Isabelstva demokratske stranke. Kakor smo informirani, je g. dr. Karel Triller odločil svoj mandat v našelstvu in izvrševalnem odboru demokratske stranke.

Prinje Grgorje pride v Beograd. Beogradski listi javljajo, da je kraljevič Grgorje javil svoj prihod v Beograd.

Volilni imeniki. Mestni magistrat ljubljanski nam pošilja danes razglas, da se moralo vsi oni volilni upravičenci, ki so se priselili v Ljubljano od 1. junija 1921, pa do danes, zglasiti v mestnem popisovalnem uradu v svrhu sestave stalnih volilnih imenikov. Kdor je bival že pred 1. junijem 1921 v Ljubljani, temu se ni treba priljaviti. Volilno pravico imajo vsi 21 let stari državljani naše države, ki vsaj že 1 leto, oziroma 6 mesecev bivajo v občini. Za volitve v občinski zastop se torej zahteva samo enoletno redno bivanje. Pravico voliti na imajo tudi oni Slovanci, ki sicer niso naši državljani, ki pa so se pred 20. junijem 1922 stalno naselili. Pozivlj se vsakdo, da se točno odzove pozivu in da se opravičenci zglase na za vse začetne črke natančno določene dne od 8. do 12. popoldne v mestnem popisovalnem uradu v Ljubljani. Sicer pa opozarjamo na razglas v našem inseratnem delu.

Čajanka Narodnega ženskega Saveza. Ljubljanska podružnica Narodnega ženskega Saveza je priredila včeraj popoldne čajanko na čast svojim sestram Srbinjкам in Hrvatitkam. Čajanko so aranzirale prav okusno ge. Ferdinanda Majaro nova in Vida Novakova. Za kuhinjo pa je poskrbelo gospodinjica šola po vodstvom gđ. Jerice Zemljanove. Čajanke so se udeležili za pokrajinsko upravo pokrajinski podnamestnik dr. Vilko Baltič, general Dokič, dvorni svetnik dr. Skaberner in še nekateri drugi visoki funkcionarji. Čajanka je prav dobro uspela. Ga. Franja Tavčar je v a je v slovo še enkrat s tolimi besedami pozdravila sestre Srbinje in Hrvatice ter z navdušenimi besedami napila zdravju Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in Nj. Vel. kraljici Mariji. Sestre so iskrene zahvale pa so izrekle tudi ostale udeležence kongresa. Predsednica Narodnega ženskega Saveza ga. Hrističeva iz Beograda se je toplo zahvalila za izkazano gostoljubje, ravno tako tudi podpredsednica ga. Kovačič. Lopašičeva. V imenu ženske organizacije Dalmatink pa je izrekla ljubljanskim ženam Slovenkam iskreno zahvalo ga. Katilničeva. Med čajanko je igrala godba dravske divizije pod vodstvom kapelnika dr. Cerina. Večina delegat je v spremstvu ljubljanskih dam danes odpotovala na Bled, da si ogleda krasote našega gorenskega raja.

Gospa Franja Makrova, roj. Tomičič, mati generala Rudolfa Maistra, adjutanta Nj. Vel. kralja Aleksandra, je dne 7. julija t. l. zvečer na Uncu pri Rakeku po daljšem bolehanju umrla. Blaga pokojnica je bila vzorna slovenska mati, ki je po prerani izgubi moža skrbela za vzgojo svojih otrok s tisto globoko ljubeznijo, ki je lastna vsem dobrim materam našega naroda. Pokojnica je med zavednim notranjskim prebivalstvom uživala iskrene in spošne simpatije. Vse prebivalstvo daleč naokoli jo je visoko čislalo radi njenega odkritega značaja in iskrenosti. Ogeneralu Maistru izrekamo ob tej prebitki izrubi najgloblji sožalje.

Klerikalna - komunistična nesramnost zalozabnejšega lističa, kar jih tiska bogato kapitalistično podjetje. Katoliška tiskarna, raste od dne do dne. Zdi se nam, da ta žurnalistična pokveka nima drugega poklica in namena, nego da se zaletava na vse strani. Pretekli teden si je med drugimi žrtvami izbral tudi naše jugoslovensko žensko in njegov krasno uspeh kongres. Priprani smo, da precejšnji večini naših političnih nasprotnikov ni moglo in ne more dopasti, če so tako lepo in potrebne prireditve ometavale s takimi pristnim cvetjem iz bogatega vrta šenkavskih zagrebnec, če so ob taki priliki in ob pravi navdušenosti jugoslovenski vseh naših krajev pisari in blile o Sibiriji. Avstrali, o raznih vrstah cafe-ina, o spekulativni, zaletelcih itd. Vse dobri okusi teh gospodov - čitnikov so zreali v teh kavalskih besedah. Zategadelj je predsednica gospa dr. Tavčarjeva izpregovorila vsem zavednim in pravim jugoslovenom iz srca rekoč, da

mora biti naša domovina nerazdeljena in nerazdružljiva in da moramo vse tiste elemente, ki razdirajo in žele razdreti našo ujedinjeno Jugoslavijo, odstraniti. Če pišejo sedaj ti farizeji, da to ne polde, jim odgovorjamo mi: »Vsaka sila do vremena.« Pride ura, pride čas, da se iztrebi vsa ta zalega s pristnim najfinjšim cahrlinom!

Cisto resnico je govoril dr. Brejc na orlovski slavnosti v Trzinu dne 2. julija t. l. Ta orlovski govor prinaša sedaj »Slovenec« z naslovom: proti krivim geslom. Dr. Brejc je izbral prav srečni naslov in je tudi povsem odkritosrečno modroval, izrekel je namreč med drugimi tudi te-le besede: Človeški rod je namreč še dandanes tak, kakršna je bila njegova pramati Eva v paradizu: vsakemu sleparju verjame in nasede; vedno znova pozabla, da ni vsak agitator že tudi apostol in da ni vsaka blesteča fraza že tudi evangelij itd. Bog ve kaj so si čednostne orlice mislile pri te storili o pramateri Evi! In kaj so si mislili drugi ljudje, ko so čuli dr. Brejca govoriti o sleparjih, agitatorjih in apostolih! Pa saj je dr. Brejc tisti dan govoril in ropotal — proti krivim geslom.

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani je na svojem obnem zboru, ki je bil predvečernjem, izvolilo za predsednika dr. Josipa Tičarja. Zbor se je bavil z vprašanjem naših bolnic in sklenil zavzeti stališče napram govoru poslanca dr. Vekoslava Kukovca, ki ga je imel v Mariboru in čegar vsebino je priobčil »Tabore«.

Poljski profesorji v Beogradu. 15. t. m. pride v Beograd okoli 100 poljskih univerzitetnih in srednješolskih profesorjev.

Hrvatski učitelji na Kosovem polju. Hrvatski učitelji so iz Beograda, kjer so jih sprejeli zelo prijazno in bratski, odpotovali z ladjo do Prahova, od koder bodo nosili Kosovo polje.

Dobrotinski slovenskih novinarjev. Ljubljanski sekciji jugoslovenskega novinarkega združenja so darovali: 1. Urad ljubljanskega velikega semnja 6000 K. 2. Slovenska eskomptna banka 2000 K. 3. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani 400 K. Iskrena hvala!

Tragična nesoda sodnika. Iz Ogrlna javljajo: Predsednik sodnega stola Dušan Bertič, star 45 let se je obesil. Vzrok nevzdržnosti najvišje stopnje.

Promocija. Na dunajskem vaučilišču bo dne 10. julija promoviral g. Robert Neubauer iz Stražišča pri Kranju za doktorja vsega zdravilstva.

Vpokojitev. Minister javnih del je ugodil prošnji direktorja I. razreda gradbenega oddelka v Ljubljani inž. A. Klinarja za trajno vpočenje.

Družba sv. Cirila in Metoda sporoča tem potom vsem svojim podružnicam, da jih bo obiskal po možnosti v teku julija in avgusta družbeni pisarniški tajnik. Pri tej priliki bo razpravljaj s podružničnimi odbori o aktualnih zadevah, o organizaciji ter o vsem, kar je za družbo in njeno kulturno delo važnega. Vsaki podružnici bo sporočil svoj prihod po dopisnici. Podružnične odbore prosimo, da mu blagovolijo iti na roko, da bo mogel čim več podružnice obiskati in delo temeljito organizirati.

Izlet srbskih sirot v Ljubljano. V soboto, dne 15. julija popoldne ob pol 3. pride v Ljubljano 60 srbskih sirot, dečkov in deklic, ki so izgubili v svetovni vojni svoje roditelje. Kakor v Celju in Mariboru, tako se pripravljajo tudi v Ljubljani narodno žensko, da pripravijo malim, dragim gostom, ki prihajajo iz oščja naše domovine, pristen, bratski sprejem. Naša šolska mladina bo tvorila špalir od južnega kolodvora po Dunajski cesti, Selenburgovi ulici, mimo Zvezde, po Kongresnem trgu, Wolfovi ulici, Marijinem trgu, Miklošičevi cesti, Dalmatinski in Komenskega ulici ter po Vidovdanski cesti do belgijske vojašnice, kjer bo nastanjena deca s svojimi spremljevalci. Uverjeni smo, da bodo vi, dragi starši, poslali radevolje svoje otroke v soboto 15. julija eno uro pred prihodom vlaka, to je ob pol 2. v isto šolo, kate-ro so otroci doslej obiskovali, da pozdravijo svoje drage bratce in sestrice s cvetjem ali zastavicami ter jim tako izkažejo ljubav in sočutje. Še istega dne popoldne ob 6. uri priredi srbska deca koncert na vrtu »Narodnega doma«. Natančni program koncerta sledi prihodnje dni. Vse tiste učence št. Jakobke deklitiške šole, ki so pele pri koncertu v Unionu, naj pridejo v četrtek, dne 18. julija, popoldne ob pol 3. v šolo k pevski vaji, ker bodo nastopile v jedni točki pri koncertu, ki ga priredijo srbski otroci.

Polasnost. Ne da li se skilceval na ta ali oni paragraf tiskovnega zakona, ampak v prepričanju, da ugledno uredništvo noče nikomur delati vedoma krivice. Vas prosim, da priobčite s ozirom na članek »Pomočno razgrajanje v naših planinskih kočah« s dne 8. t. m. sledeči stvarni popravek: Na Vidovdan in na dan Sv. Petra in Pavla je bilo v Kamniških planinah radi izredno lezece vremena mnogo turistov. Tudi 7. razred ženske realne gimnazije v Ljubljani je napravil feđad pod vodstvom in nadzorstvom podnasane in ene go. profesorice z licea izlet na Kamniško sodo. Po del je ostal v Kamniški Bistrici, dnevi dal na se domel na sedlo okrog polnoči. V koči je bila že nabitno polno turistov in ko mi je nekbrnica rekla, da so vse počelje zasedene, nisem protestiral, ker to vendar nima nobenega pomena, zlasti ker sem videl, da se v koči še štiri druge družbe, ki so prišle pred nami, pa so tudi vsi morali biti bres posteli. Pa poročila Vole-

ga informatorja izgleda, kot da je prepevala in razgrajala v kuhinji samo moja družba, kar pa ni res. Deklice so bile po 7 urni hoji iz Kamnika tako utrujene, da se lim ni ljubilo peti ne govoriti, kaj šele razgrajati. Popile so čaj in zadremale okoli mize. Res pa je, da je ena izmed ostalih družb prepevala, toda ni razgrajala. Res je tudi, da se je pojavil na vratih bržkone Vaš gospod informator in nahruil družbo na nepopisno grob način in prav zaradi tega, se mi zdi, so oni mladi turisti zapeli »Kaj nam pa more-jo?« Ko pa se kmalu nato oglašil gospod, »ki je prepotoval švicarske gore« in se v dostojnem tonu razgovarjal z nekim gospodom od prepevalcev v češkem in pozneje v nemškem jeziku — sem jaz prošil mlade gospode, naj bodo obzirni in naj ne prepevaljo dalje. In reči moram, da so me vbojali da da niso zapeli nobene večTudi jutraj turisti niso odhajali ogorčeni — morda gospod poročevalec — ampak v prijateljskem sporazumu. Dva vročevrveža sta se hotela malo pripraviti, pa sem jih hitro umiril. Tudi poročilo, da je neka družba razgrajala na skupnem ležišču, ne odgovarja resnici. Tam je bilo vse tiho in mirno, tista družba je bila baš v kuhinji — poleg nas in to je gospod poročevalec zamenjal — gotovo pomotoma — z našo. Prof. Rado Pavlič.

Novih davščin gotovo nihče ni vesel in naši meščani ne sprejemajo vselega obraza naznanjati da bodo morali odšteti toliko več davkov! To je jasno. Glasila klerikalcev in njihovih zavetnikov v ljubljanskem občinskem svetu pa so z največjo radostjo naznanjala vsakokratno novo obremenitev ljubljanskih davkoplačevalcev, kadar je zamrl občinski svet dovoljeval občini ogromne svote za razne svrhe prošle črne - rdeče - modre komunalne politike. Sedaj se bo delalo, so kričali, kar nič pa niso hoteli slišati o novih davščinah, ki bi zbog te prošle komunalne politike drle davkoplačevalce. Sedaj pa je naroba. Zopet kriče o davkih in strašno se jim smilijo davkoplačevalci zbog naznanila novih davščin. To pa samo radi tega, ko jih naznanja vladni komisar. Ako bi bil davščine razglasil bivši klerikalni privezaneec dr. Perič, bi bila pa »Slovenec« in »Novi čas« hvalila modrost njegovo, da je znova pospel »komunalno politiko« zavetnikov! Tako treba razumeti klerikalno kričanje!

Vpisovanje otroškega izrišča društva »Atena« (ženskega telovadnega društva) se podaljša na soboto, 8. julija t. l. od 5. do 7. popoldne v pisarni Sportne zveze. Narodni dom, I. nadstropje. Nadaljno vpisovanje se vrši vsak dan od jutra do večera na izrišču v Tirolju.

Opozarjajo se, da je prevzel hotel Triglav v Rogški Slatini g. Jakob Sedej, bivši plačilni natakhar restavracije Grajska klet v Mariboru. Več v današnjem inseratu.

Opozarjamo na oglas g. Frana Ručarja, gostilničarja na Poljanski cesti št. 19.

Rimska univerza išče inozemske medicince. Rimska univerza išče za prihodnje študijsko leto za svojo medicinsko in kirurgično kliniko inozemske medicince kot asistente - volonterje. Inozemskim medicincem sta na razpolago po dva mesta za kirurgijo, medicino, obstetricko, kožne in spolne bolezni ter za duševne in živčne bolezni, eno mesto pa na kliniki za orthopedijo. Aspiranti naj pošljejo svoje prošnje skupno s promocijskim spričevalom in s priporočilom fakultete, kjer so bili promovirani, na predsednika medicinske fakultete na rimski univerzi. Inozemski medicinci imajo pravico udeležiti se vseh višjih kurzov medicinske fakultete.

Ognjišče arhitektov i akademikov je prejelo dopis, kateri zasluži biti objavljen: »Prateči sa simpatijom rad omladine na kulturnom podizanju našega naroda i, naročito čeneti cilj Društva »Ognjišče« za čuvanjem spomenika naše stare i slavne prošlosti. — Predsednik Ministarskog Saveta Gospodin Nikola P. Pašič, upisujuti se za člana utemeljača »Ognjišče«, želi Društvu naj. lepši uspeh u radu na očuvanju starih i podizanju novih tekovina našeg naroda. — Šef kabineta Popović. — Ognjišče je novoustanovljeni, izključno strokovni klub slušateljev šole arhitekture ljubljanske tehnike. AOA«

Važno za društva. Občeslovensko birtno društvo v Celju ima v zalogi tiskovine za društveno člansko imeniko. Tiskovino so izdelane na močnem papirju, pregledno in tako praktično, da se pri vsakem imenu poleg vseh potrebnih posebnih podatkov lahko mesečno vknjižuje tudi plaščana članarina. Ena nola zadostuje za 12 članov skozi 15 let. Cena znaša Din 150 za polo. S to tiskovino bo ustrezno mnogim društvom, ki radi pomanjkanja praktičnih tiskovin do sedaj sploh niso vodila članskih imenikov ali pa člane vpisovala le na mesečnih polah. Tiskovino so na vngled v tajništvo Občeslovenskega obrtnega društva v Celju, Prešernova ul. št. 3, kjer se jih lahko tudi naroči.

Mestna zastavljalnica ima to-mesečno dražbo novembra 1921 zastavljenih vrednotov 13. julija popoldne.

Za dečji dom daruje g. Avgust Sember, tukajšnji veletrgovec, znesek Din 100, ki ga je kot sedni izredneec sprejel danes v neki civilni pravdi. Denar hram naša uprava.

Ljubomir mož. Zakonska Anton in Marija Kastelic iz Zaklanca pod Ljubljano sta poročena že nad 10 let. Vendar ne vlada med njima harmonija. Zlasti ker mož večkrat pregledoko pogleda v koza-re, ki mu žena z neposredno teza prenaša na svojih plačih. Tako je v torek sve-

oče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

— Beograd, 8. julija (Izv.) Pred-
nik narodne skupštine dr. Ivan Ri-

POGODBA O JUŽNI ŽELEZNICI.
— Dunaj, 8. julija (Irv.) »Neues Wiener Journal« javlja, da je že podpisana v Beneških pogodba o Južni železnici. Z lastniki prioritet je dosežen sporazum, da se prioritete garantirajo z

— Trst, 7. juli (Oddano ob 14.). Beograd 26.80, Berlin 4.63, Praga 45.50, London 100.75, Pariz 180.50, Newyork 22.50.

— Praga, 7. juli. Beograd 58.—, Dunaj 0.2175, Berlin 9.25, Milan 207.—, Pariz 375.—, London 214.—, Newyork 47.85, Curih 915.—.

* Amundsenov polet na severni tečaj. Iz Pariza poročajo, da je raziskovalec severnega tečaja Roald Amundsen že odplul iz Alaske s svojim zrakoplovom čez severni tečaj na Spitzberge. Kakor smo že javili, je odpotoval norveški letalec Thelleffen z vladno ladjo na Spitzberge, da poišče tam pripravnno pristanišče za Amundsenov zrakoplov. Amundsen je vzel sboj 13 ljudi na k. pBarrown, o dokler je poletel z volanskim letalom Omдахlom na severni tečaj. Ekspedicija na kap Barrown je preskrbljena z vsemi odpadki za brezlični brzolav. Ravno tako Amundsenov zrakoplov. Uspeh Amundsenovega poleta je odvisen od nenadnih vremenskih sprememb na severnem tečaju, predvsem od megle, ker bi Amundsen ne mogel videti posebnosti nepoznanega ledenega morja kakor tudi ne, če je kje kakšen kos zemlje. Amundsenov polet je precej riskanten, ker ga lahko ovirajo severni vetrovi, pa tudi bližina magnetičnega severnega tečaja lahko upliva na nilegov zrakoplov. Tudi pokvarjenle motorja je mogoče. Ob priliki Amundsenovega poleta je postalo vprašanje spremembe severnega tečaja zopet aktualno. Na observatorijih v Pragi, Berlinu in Potsdamu so namreč konstatirali, da se je geografska širina teh mest spremenila nekoliko proti severu. V letih 1900—1910 se je gibal severni tečaj okoli 20 m oddaljen okoli točke, ki se imenuje „Srednji tečaj“.

IVAN PODRŽAL.

Pnevmatika in obroči polnogumijasti CONTINENTAL tvornice u Hannoveru se sedaj lahko dobe. Akcijski kapital 100.000.000 dinarjev. Zaposleno osebje 12.000 oseb. Tvornica se razprostira na 273.544 m². Lastni premogokoni. 50 letna praksa.

Brzofavi : CONTIPHEU
Telefon : 599.

**UGEN V. FELLER, lekar, Stolica
donja, Elsa trg 238. Hrovaško.**

skladišče

in vaa v kijučavničarsko stroko spada-
joča dela izvršuje po načrtu in zmernih
cenah, Frane Ravbar, kijuč. mojster
Ljubljana Gosposvetska c. 6. 1980

roti proviziji leče za Slovenijo, Hrvatsko in tudi za celo Jugoslavijo podjetje i nudi dober in siguren zaslužek. De-
pvanje takoj, ali tudi pozneje. Oftere
a uprav. Slov. Naroda pod „Zaslužek“.

hrvatske in nemške korespondence, hrvatske in nemške stenografije, čita i razume hrvatsko ter povojno strojno pismo i tel. službe. Nastop eventualno 15. maja. Ponudbe se prosijo pod "Mariliv/5".

Proda se lepa zola in št. valni stroj. — Na ogled Ilirska ulica 22, 7. 5183

Stenograf ali stenografinja

za slovensko in nemško se najpo-
išče. Ponudbe pod „A. C. E. 5154“ na
upravo Sloven. Naroda. 5154

Gospodična

se sprejme v trgovino. Več pove Fr. P.
Bajec, Stari trg 9. 5180

Proda se po ceni omara

za perilo, s štirimi predali. Poizve se
Resljeva c. 1/A. 5138

Perfekten

knjigovodja

z večletno prakso žel spremeniti mesto.
Le večja trgovska ali industrijska pod-
jetja naj pošljejo ponudbe pod „Trajno
5168“ na upravo Slov. Naroda. Prednost
kjer stanovanjska prilika. 5168

Kino „Ideal“

v Ljubljani išče

zanesljivo osebo

z primerno izobrazbo. Poslati
je na poštini predal. 5130

Šivalni stroj

dobro ohranjen, se proda. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 5158

Prodajam nov voz

na dveh kolesih „gare“. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 5161

Služkinjo

potrebujem takoj. — Mil. Potkovič,
carinski revizor, Mestni trg 19, I. 5163

Višji gozdar

se išče. Ponudbe pod „Gozdno posestvo
5151“ na upravo Slov. Naroda. 5151

Stanovanje

s hrano ali brez nje išče mlad, zelo so-
liden in zmožen obrtnik. Ponudbe pod
„Soliden 5169“ na upravo Slovenskega
Naroda. 5169

Samostojna kuharica

ki je večja vsega gospodinjstva, želi
priti k boljšemu gospodu. Cenjene po-
nudbe prosim pod „Dobra kuharica“
na uprav. Slov. Naroda. 5100

Mesarknega valenca

sprejme F. Begatelj, Zvezniki nad
Skofjo Loko. 5185

Apno

prvo vrsto 30—35 ton imz. na prodaj
IVAN KIC, Sevalca, hotel „T. Iglav“

Išče se gostilna

v najem ali se kupi z vsem inventarjem.
Ponudbe pod „Dobro gostilna 5152“ na
upravo Slov. Naroda. 5152

6000 kron nagrade

tistemu, ki preskrbi mirni stanki stano-
vanje z 2 sobama in kuhinjo. Ponudbe
pod „K & M-Mir“ na upravnistvo Slov.
Naroda. 5183

Harmonij

A=olus s 6 registri in lepim glasom.
er nova damska obleka se ceno proda
Na slov. pove uprava Sl. Naroda. 5149

LOKAL

proti visoki nagradi se išče v najem za
trgovino z meš. blagom, na prometnem
kraju v mestu ali na deželi. Ponudbe
pod „Prometni kraj 5148“ na upravo
Slov. Naroda. 5148

Več delavcev

potrebujem za sekanje v gozdu. Za živež
preskrbljeno. Vprašati pri A. Rumer,
Rakovca 15 pri Kranju. 5109

Gozdarski uradnik

isče skromno mesečno sobico event. s
hrano. Ponudbe pod „GOZDNI URAD-
NIK-5178“ na upravo Slov. Naroda.

Iščem sobo

s souperato kuhinje ali brez nje za svo-
lega delavca in njegovo ženo, oba
poštena in jako solidna, brez otrok. Čez
dan oba uslužbena. Ponudbe na karte-
ražno tovarno L. Bonac, Ljubljana,
Čopova ulica 16. 5069

Različne ženske obleke

moderne, dobro ohranjene, ena nova
moderna črna zimska obleka s kožuhom,
novo črna svila, novo črna plašč,
čevlji velurni klubci, nov črna slamič
idr. se proda. — Detela, Karlovska
cesta 15, I. 5167

Kdo

mi preskrbi majhen prostor, sobo ali lo-
kal proti dobri nagradi. Reflektiram na
Poljanski cesti, Tržaški, v Šiški ob glavni
ali na Viču. Plačam najemino za pet
let naprej. Naslov pove upr. Sl. Naroda.
5157

EKONOM

z enoletno prakso v kmetijstvu in
kletarstvu z dobrimi spravevali
i šče mesto pristava na kakem
veleposestvu. Dopisi na upravo
Sl. Naroda pod „EKONOM-5172“.

Tražim bolj

sobaricu

za otmenj porodico. JULKA RA-
DANOVIČ, Osiek 3, Slavonija,
Crkvena ul. 22. 5184

Išče se popolnoma večja

knjigovodkinja

ali

knjigovodja

z večletno prakso proti dobri
plači. Ponudbe na IVO ČATER,
lesna industrija, Celje. 5174

Kupi se

urejeno

posestvo

z živim in mrtvim inventarjem,
lepim gozdom in travniki. Lega
kjerkoli v Sloveniji. Cenjene po-
nudbe s podrobnimi podatki na
upravo Sl. Naroda pod „ARON-
DIRANO POSESTVO 777-5171“.

Pozor!

Pozor!

Kdor hoče da zasluži hitro in z malim
trudom denar naj pošlje svojo ponudbo
na uprav. Slov. Naroda pod „Pozor/5006“
in sicer se iščejo takozvani „Markus-
schreierji“ ki imajo veselje do razpro-
daje v veliki množini idočega predmeta.
Delovanje bi obsegalo seje v večjih
krajih večjih mestih eventualno po celi
Jugoslaviji. Vse potrebne ugodnosti
nudi podjetje, in dotični morajo razpo-
lagati z dobrim nastopom humorja ter
govorenjem. Isto opozarjamo na Ljub-
ljanski veleboj in eventualno Vaso-
kolaki zlet. 5006

Mesečno sobo

še soliden miren gospod (akademik)
za oktober ev. november. Ponudbe pod
akademik na upr. Slov. Nar. 5046

Sprejmeta se 2 valenca

za knjižničarstvo obit pri MARTINU
DOLENCU, Cesta v mestni log št. 33,
Ljubljana. 5052

Sprejme se prodajalka

boljša moč, dobra manufakturna, v
večjem trgu na bivšem Štajerskem.
Naslov v uprav. Slov. Naroda. 5129

Plavalne pasove

putovnice izdeluje tovarna zamaš-
kov Jelačin & Ko. Ljubljana. 4572

Išče se

k mirni rodbini v Zagreb dobra ku-
harica proti dobri plači, ki opravlja
tudi hišna dela. Ponudbe na upravo Sl.
Naroda pod „Pridne roke“. 5027

4000 K nagrade

kateri preskrbi novoporočenemu paru
prazo stanovanje, obstoječe iz dveh
sob in kuhinje, bodisi v Šiški ali pa v
Ljubljani. Ponudbe pod „Unien I. P.
5117“ na upravo „Slov. Naroda“.

Trgovski učenec

iz dobre hiše, z dobrim šolskim spr-
čevalom se sprejme v trgovini z meš-
nim blagom. A. Pinter in druga v
Slov. Bistrici takoj ali po končanem
šolskem letu. 5114

Učenec

za manufakturno trgovino, poštenih
starišev, ki bi imel svojo oskrbo v Ljub-
ljani, se tako sprejme. — Ponudbe
pod „Pošten učenec 5107“ na
upravnistvo „Slov. Naroda“ 5107

Električni stroji proizvajal A E G

Električni števci proizvajal A E G

Zarnice Tungram, vse električne potreb-
šine v zalogi po ugodnih cenah. Elek-
trotehnična trdnica Karol Florjan-
čič, Celje. Proračuni brezplačno. 4722

Služkinja

v kuhinjo ter spretna natakarica se
tako sprejmeta. Resjavac SLON. 4997

Prodajalka

se sprejme v trgovino z mešanim bla-
gom stanovanje in hrana v hiši plača
po dogovoru. Ponudbe na J. Krašovic,
Zalec. 5128

Jermena

in gože za cepove, lepe biče, prave
tržške bičevnike in motvoz priporoča
veletrgovina Osvold Dobele, Ljub-
ljana, Sv. Jakoba trg 9. — Istotam se
kupi ročni voziček. 4563

Kupim hišo

v mestu Ljubljana, in večje stavbišče
ob Dunajski cesti. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 5072

Zamenja se

malo rabljen Langenwoltzov bencinov
motor, 10 HP, za parni stroj oziroma
lokomobil 20—25 HP, event. se motor
proda ter stroj kupi. Sprejme se stolar-
ski predelavec, strgarski po-
močnik ter več stolarjev. Hrana in
stanovanje pri podjetju. — Stolarina
in strgarska v Sodražici. 4887

Posestva na prodaj.

Trgovina-gostilna-žganišarja pri Skofji
loki. Stara gostilna in 20 pralov zemlje
pri Kostanjevici. Na Štajerskem imam
dobre gos. linc, trgovine, mine, gos-
p. kmetijska po estva, graščine, hiše,
vile itd. Karol Brevnik, Celje, Dolgo
polje št. 1. 5081

Parni kotel

5 kvadratnih metrov kurilne na
prodaj. Pojasnila daje Maribor-
ska mestna plinarna. 5176

Prodajalka

starejša, dobro izurjena moč, se
sprejme za manufakturno, špe-
cijsko in galanterijsko stroko v
lepem trgu Savinjske doline.
Oskrba v hiši. Ponudbe pod
„PRODAJALKA-5170“ na upra-
vo Slov. Naroda. 5170

Stavbena parcela

2500 m² blizu Prul se proda. Poizve
se: Florjanska ulica 6, I. 5147

Izurjena korespondentinja

(strojevska in stenografinja išče mesto.
Ponudbe pod „Stalno 5146“ na upravo
Slov. Naroda. 5146

Prodaja

dalmatinskega cementa

v vsaki množini po najnižji ceni. —
Ljudevit Broc, Kranj. 4883

Koncipijenta

sprejme takoj ali pozneje dr. L. Bo-
ro, odvetnik v Gornji Radgoni. Po-
nudbe z navedbo dotedanje prakse in
zahtevkov naravnost na navedeni na-
stov. 4833

Kapital

se išče za tehnično podjetje brez kon-
kurence z velikim prometom. Cenj. po-
nudbe pod „Izdaten dobiček“ na upr.
Slov. Naroda. 4924

St. novanje zamenjam

Veliko sobo in kuhinjo v I. nadstropju,
cisto, z električno lučjo, 4 minute od
remize, za stanovanje v mesta na kakem
prometnem kraju (1—2 sobi in kuhinjo).
Stroške plačam ali še več. Ponudbe pod
„Stanovanje zamenjam 5004“ do 13. t. m.
na upravo Slov. Naroda. 5004

Vajence

sprejmejo strojne tovarne in
litarne v Ljubljani. 5136

Prva jugoslov. barvarnica,

križarstvo in strojarstva

P. Semke, Ljubljana, Glavica 230.
Sprejema listaje kože v barvo ka-
kor vsa v to stroko spadajoča dela.
Delo prevzemam v trgovini čevljev
Gradščice št. 10. 5088

Kupujem kožo divjačine.

Došla

večja množina plaščev in zrač-
nic za dvokolesa, guma za otroške vo-
zičke in nova dvokolesa. Velika zaloga
otroških vozičkov raznih modelov in
sivinskih strojev. Cene na zahtevo. Pri
Batjelu, Ljubljana, Karlovska cesta 4,
Stari trg 28. 3261

Prodajalka

v trgovino z mešanim blagom se sprej-
me takoj z vso preskrbo v hiši. Ponudbe
in zahtevo plače poslati na Makso Ko-
pitar, trgovec Cerkljica. 5113

Disponent

sada prokurista drvnog industrijskog
poduzeća u Sloveniji, dobar organiza-
tor, potpuno vješt knjigovodstvu, te
reflektiran dopisnik hrvatsko-srpskog i
njemačkog jezika, razumije slovenski,
verziran u svim uredskim poslovima,
traki mjesto šefa ureda ili šifno samo-
stajno namještenje. Ide i u provinciju.
— Cijenjene ponude umoljavaju se na
upravlja listu pod „Disponent 5009“.

Prodajalno z bakrenimi kotli

za žganjarko in z drugimi bakrenimi izdelki
sami otvorili na So. Petra cesti šte. 33

zraven jubilejnega mostu in sem se tako preselili iz Novega Udmata 189, kar
naj blagovolijo cenjeni odjemalci vzeti na znanje. Istotam se sprejemajo vsako-
vrstna naročila za poljubne bakrene izdelke, kakor kotle za pivovarne, mlekarne
i. t. d. Kupuje se star baker, da po dnevnih cenah. — Se vljudo priporoča

Maks Weiss, bakrokotlar

Ljubljana — So. Petra cesta 33.

Ad št. 14829. 5189

Razglas.

V svrhu sestave stalnih volilnih imenikov (Uradni list
št. 67 z dne 24. junija 1922) se oni volilni upravičenci, ki so se
preselili v Ljubljano od 1. junija 1921 pa do danes, pozivljajo,
da se pridejo zglasti v mestni popisovalni urad.

Onim, ki so bili že pred 1. junijem 1921 v Ljubljani, se ni
treba prijaviti.

Volilno pravico imajo vsi 21 let stari državljani kraljevine
Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki vsaj že eno leto, odnosno 6 me-
secev redno bivajo v občini. (Za volitev v narodno skupščino, od-
nosno oblastno skupščino zahteva se šestmesečno bivanje, za vo-
litve v občinski zastop za enoletno bivanje).

Ob istih pogojih imajo pravico voliti tudi oni Slovani po
plemenu in jeziku, ki sicer niso naši državljani, ki pa so se dote-
daj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, to je do 20. junija
1922 stalno naselili v občini.

Volilni upravičenci s črkami A do L naj se zglase v pone-
deljek, dne 10. t. m., oni od M do Z pa v torek, dne 11. t. m.
vsakokrat od 8. do 12. dopoldne.

Prizadeji se tedaj v lastnem interesu nujno pozivljajo, da
se točno odzovejo temu povabilu.

Mestni magistrat Ljubljanski
dne 7. julija 1922.

Proda se dobro ohranjen

klavir

Poizve se Poljanska c. 25 5131

Iščem elegantno meblirano

mesečno sobo

v novejši hiši. Ponudbe pod „Ravna-
telj/5125“ na uprav. Slov. Naroda.

4000 kron

nagrade dam tistemu, kateri mi pre-
skrbi v Ljubljani uradno stanovanje
obstoječe iz 2 sob in kuhinje. Cenjene
ponudbe pod „Zvezda 5039“ na upra-
vništvo Slov. Naroda.

Dve krojiteljici

za prirezovanje perila in 2 dobri šivilji
se sprejmejo takoj in pod ugodnimi po-
goji. Ozira se samo na boljše moči. —
Ponudbe pod „Krojiteljica 5118“ na
upravo Slov. Naroda. 5118

Iščem gospodično

zmožno lesne stroke, strojevska, neko-
liko knjigovodstva. Hrana in stanovanje
v hiši. Plača po dogovoru. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 5103

Dva

manufakturnista

išče za takojšnji nastop proti dobri plači
„TEXTILIA“ d. d. Ljubljana, Krekov
trg št. 10. 5102

Vsiad pravilne zaloge prodam

20 hl dobrega rudečega

dolenjskega vina

po 23 kron liter. Jeršin, Rudnik 18
pri Ljubljani. 5092

!! Bukovo !!

ogljje

50 vagonov, se odda. — Stuzzi, Ljub-
ljana, Sodna ulica 4. 5058

G. F. Juršek

uglaševalec glasovirjev
v Ljubljani

Wolffova 12.

zvršujem uglaševanja ter popravila gla-
sovirjev in harmonijev posebno strokov-
no, točno in ceno.

(Stukature za stro-
pe izdelujem z naj
modernimi stroji in
iz najboljšega materiala ter dobavljam
v vsaki množini po najnižji ceni).

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ulica 22.

TELEFON ŠT. 513. 3259

Trstje

„pri Zlati lopati“

Eriavec & Turk

(prej Hamerscheidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

nasproti križevniški cerkve.

Zaloga cementa in karbidu.

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega iskreno ljubljenega so-
proga in očeta

Mihaela Senica

izrekamo najsrčnejšo zahvalo za tako obilne dokaze
globokega sočutja in številne udeležbe pri pogrebu.
Zlasti se zahvaljujem častiti duhovščini za častno
spremistvo, posebno pa častitemu gospodu župniku za
tako v srce segajoč govor ob grobu. Vsem, ki so ga
spremili, Bog povrni!

Stroji za obdelovanje lesa. — Turbine. — Transmisije. — Armature in sesalke. — Zvonovi.

Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana.

Za restavracijo

se istočasno: blagajniča rke, salatare, perice in pikoli. Naslov v upravi Slov. Naroda. 4954

Proda se

v velikem industrijskem kraju Slovenije hiša z zemljiščem ob glavni cesti v kateri se nahaja dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom. Ponudbe pod "Gotovina" 26/4936 na upravo Slov. Naroda.

Oblačilnica za Slovenijo r. z. z o. z. v Ljubljani.

Zadružna centrala za manufakturo en gros en detail.

!! Zgolj prvovrstni češki in angleški izdelki. !!

Skladišče v "Kresiji", Lingarjeva ulica 1, prvo nadstropje. — Prodajalna na drobno v Sirotarjevi ulici št. 5. — Podružnica v Somboru (Bačka), Aleksandrova ulica št. 11.

Vpoštevalje pri nakupih!

Kupi se vila

z vrhom v Ljubljani. Ponudbe je poslati na upravo Slov. Naroda pod "Vrt" 4979

Cement

la splitski, Portland, dobavlja vsako poljubno vagonsko količino trdka Stanko Žargl & Co., Ljubljana, Martijeva cesta št. 13. 4993

Ugodna prilika!

Proda se posestvo, eno uro od Maribora oddaljeno, na državni cesti, obstoječe iz stanovanjskega posloja, podobnega gradu (7 sob, kuhinje) stiskalnice, konjskega in govejega hleva, svinjaka in čebelnjaka. K posestvu spada tudi vinogradno poslopje, 3 orali vinogradi, 4 orali gozda, 4 orali sadovnjaki, 1 orol njeve in travnik. Fundus in struktura. Informacije na oglašni zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 13.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da sem na Poljanski cesti št. 19 (nasproti gimnaziju) prenovil in otvoril staroznano

gostilno.

Domača kuhinja in mizna jedila, dobro štajersko in dolensko vino, vedno sveže nivo vsak čas na razpolago. Točna in solidna postrežba, primerne cene. Za manjše zaključene družbe posebna soba. Za obilen obisk se priporoča

FRANC BUČAR.

Naznanjamo p. t. občinstvu, da sva prevzele hotel — restavracijo na Blejskem Gradu.

Krasne sobe z divnim razgledom s celo ali brez penzije. Prvovrstna vina, piva in vsa druga pijača, izborna kuhinja ter mizna jedila. Cene zmerno, postrežba točna. Vabimo vse ljubitelje prirode in intimnega miru in za mnogobrojni obisk se priporoča

Mimi Brioncelj in Rezi Oular.

Gradbeno podjetje

Ing. Duklč & drug

Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 20.

se priporoča za vsa v to široko spadajoča dela.

Finansiranje

Finansiranje, posredovanje orš

Internacionalni biro

ROKS

Beograd. Katlička ul. 9. T-zl — 17.

Finansiranje

Ustanovljeno leta 1896. Ustanovljeno leta 1896.

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp.

Postojna

Centrala: Ponteža. Podružnice: Postojna (Poštni predal 17), Villach (Poštni predal 51)

Agenture: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

— Odprema vsake vrste blaga. —

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v katerikoli kraj.

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da sem prevzel hotel "TRIGLAV" v Rogasčih Slatini, katerega sem otvoril

dne 1. julija t. l.

Hotel vsebuje 35 lepih, na novo opremljenih sob za tučje, dalje krasno

restavracijsko dvorano, solnčnat vrt in zelo okusno opremljen bar z godbo.

Točil bodem samo najboljša pristajarska vina v sodih, kakor tudi v steklenicah glasovite trdke G. J. Valjak, "G. J. Valjak" v Mariboru.

Restavracija bode oskrbljena z izvrstno kuhinjo ter bode nudila cenj. gostom topli in mizni jedila.

Zaotavljajoč prvovrstno postrežbo priporočam se najtopleje za mnogobrojni obisk.

Jakob Sedej, bivši plačilni natakar restavracije "G. J. Valjak" v Mariboru.

Industrijam, vel. trg. na debelo v vednost!

Spodaj navedeno podjetje razpolaga z več dobro uvedenimi potniki za Slovenijo in celo Jugoslavijo ter sprejema vsako prodajo blaga proti proviziji ter garantira za uspešno delovanje. — Potnike pošiljamo proti lastni rešitvi. Sprejemamo tudi direktna zastopstva. V posvet pridejo vse industrije in veletrgovine na debelo — tekstilno — kolonijalno — nujno blago l. t. d. — Podjetje izdeluje samo še ne uvečen artikel in nima z drugimi predmeti nobene konkurenčne podlage. — Istotako sprejema zastopstva na ljubljanskem veletrgu za mesec september 1922. — Ponudbe prejmemo takoj v delovanje ter pričakujemo Vaših cenj. ofert, v kar smo takoj osebno pripravljeni na razpolago. — Priporoča se

Izdelki "NOVUS", LJUBLJANA, Hradskega vas 32.

Posestniki parnih kotlov!

Zahtevajte v Vašem lastnem interesu prospekte za

pat. „BREZSTRUJNI“ aparat

ki zvezi s parnim kotlom od strani električnim potom kotlov kamen. Tako je zadeva čiščenja parnih kotlov enostavno rešena.

ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO IN FRANCIJO:

Elektrotehnični zavod. Oddelek "Tovarna za kisik (oxygen)".

Vojnović & Cie. Ljubljana - Vič

Gospodična

starejša moč, išče mesta v trgovini, najraje v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod "T. S. S. 74" na upravo Slovensk. Naroda. 5074

Proda se dobro ohranjena

konjska oprema

za ježo po ugodni ceni. Ogleda se lahko od 11 do 16 ure. Naslov se izve v uprav. Slov. Naroda. 5021

Vdova brez otrok

večja gospodinja stara 45 let, išče službo kot gospodinja pri kakemu boljšem gospodu, tudi k trgovini s kavico. Zasluzek postranska stvar. Pismene ponudbe P. B. Ljubljana, glav. pošta post restante, do 10. t. m. 5028

Proda se

godbeni avtomat na n'č, zelo močan glas. Naslov pove upr. Slov. Nar. 4915

2 parceli

na lepem mestu blizu Tivolija se prodaja. Ponudbe pod šifro "2 parceli 1922" na upravo lista. 4930

Šovski psi braki!

Proda se več istrskih brakov, že izvežbanih in mladičev. Pesarna "Podgora", Sudražica. 4992

Klavirje

uglašajo in popravljajo solido in točno ter gre tudi na deželo. Ljubljana, Tržaška c. 45

Felke Povše

Večje množine prvovrstnega

splitskega portland cementa

na razpolago pri tvrdki: H. Petrič, Ljubljana, skladišče Balkan. 5018

Kolesarji in cenj. dame!

Prepričajte se v lastno korist in oglejte si veliko zalogo dvokoles in otroških vozikov novih modelov.

"TRIBUNA" tovarna dvokoles in otroških vozikov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. Trgovina Stari trg št. 26.

Pečatni

2580 vosek

koloniske vode. Bay-Rum, francosko žganje "Eleva or". Glavna zaloga: F. Šibenik, Ljubljana, Gosposka ul. 16.

Krasna vila

tik ob morju, v borovem gozdu na otoku Rab v Dalmaciji, prazna na prodaj. Obstoj iz 8 sob, ene velike obednice, kuhinje in lepe velike kleti. Zidana je z kamna pred 12 leti ter zelo pripravna za penzijo ali pa za 2 stanovanja. Ponudbe na gosp. Jožeta Miklavčiča v Zagrebu, Opatička ulica št. 18. 5013

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8.

Krovi, stropni, galanterijski in okrasni kiper instalacija vodovodov.

Isprave strokovne. Kapilne in hladne upne.

Izdelovanje posod iz pločvine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Najstarejša slovenska

pleskarska in ličarska

delavnica

IVAN BRICelj, Dunajska c. 18,

se priporoča. Izviritiv točna, ceno

smerna. 1001

Industr. podjetje

brez konkurence se ugodno prodaja. Ponudbe pod "Upeljano 1921" na uprav. Slov. Naroda. 5025

Prodajalka

izurjena v žepniški stroki, se sprejme v večjo trgovino v Ljubljani. Oskrba v hiši. Ponudbe pod "Prodajalka 5067" na upravo Slov. Naroda. 5067

Mesečna soba

zračna, lepa, eventualno s zajutkom in kosilom, se odda takoj. Ponudbe pod "Zračni 73" pošto ležeče, Ljubljana, glavna pošta. 5065

Godbeniki

za gosli, klavir, pozavno, trobento, klarinet, kontrabas, lesni rog se sprejmejo takoj pri muziki dravske divizije v Ljubljani. Kapelnik dr. Jos. Čerin. 5071

Skladiščnika-železninarja

resno, starejšo moč, kakor tudi več pridnih prodajalcev te stroke išče firma: Schneider & Verovšek v Ljubljani. 4911

2 sobi

ali predsojbe in sobo, meblirano ali prazno, z električno razsvetljavo brez postrežbe išče stara ugodna oseba poročena brez otrok. Cena postranska stvar. Oferte je poslati na uprav. Slov. Naroda pod "Dober zaslužek/5085".

Kot administrativni vodja

ali na drugo primerno mesto v kakem industrijskem podjetju želi vstopiti trgovec, 43 let star, oženjen, zmožen slovenskega in nemškega jezika, knjigovodstva in strojepisja, v takem kraju kjer bi bilo stanovanje na razpolago. Ponudbe pod "Administrativni vodja" na an. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 5035

"Samotolom"

kupi in preli ponudbe

Samotna tovarna Celje,

Karel Fortinač. 4721

Okrogel les

hlode) smreke, hrast, bukev kupuje v vsaki množini pama žaga V. Sognetti v Ljubljani. V ponudbi je nacistiv cene. 4614

Sprejmeta se takoj dva dobro izvežbana

žagarja

na samico. Ponudbe naj se pošljejo tovarni lurnija, Podreče pošta Domžale. 4918

Tehnični obratovodja

z dolgoletno inozemsko prakso, vsakrsko izobražen, energičen, popolnoma samostojen, prvovrstni organizator, s koncesijo, išče v svojo ustanovo podjetja trgovca s kapitalom, kateri prevezi komercialno vodstvo podjetja. Cenj. ponudbe rod "Plodonosno" na upr. Slov. Naroda. 4925

4000 K nagrade

kdor mi preskribi stanovanje s 3 ali 4 sobami za takoj ali saj do jeseni v novi zgradbi v Ljubljani. — Ponudbe pod "Mirna stranka 4364" na upravo Sloven. Naroda. 4364

Kopalna sezija!

Kopalne kostume, hlače, frakir-plašče, čepice, plavalne pasove l. t. d. priporoča

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Parketne desice iz slavenskega hrasta

strešno lepenko, lesni cement

dobavljam v vsaki množini najceneje.

I. Jugoslovanska tovarna Bakula

Jos. R. Puh, Ljubljana,

Gradaška ulica 22. Telef. 519.

"Samotolom"

kupi in preli ponudbe

Samotna tovarna Celje,

Karel Fortinač. 4721

Za daljno prodajo.

"Diana", francosko žganje. Velika in stalna zaloga po originalnih tovarniških cenah pri tvrdki Frano Gulda v Mariboru. 3215

Bencin in strojno olje

ima vedno po najnižjih cenah v zalogi

družba "ZORA"

skladišče "Balkan" 5010

Kupim hišo

v okolici Ljubljane, Maribora ali Celja. Ponudbe na Jan. Ovsak, Ljubljana, Bohoričeva ulica 20. 5073

Več novih in že rabljenih

VOZOV

se prodaja. — Trnovska ulica 25, Ljubljana. 5055

Perutnino

vsakovrstno, živo ali na francoski način kiano in čiščeno, nudi trdka

Kmet & Lubšina.

Ljubljana VII, Slovenska c. 290.

Sveža jajca vedno v zalogi.

Ugodno za letovišča in hotele. 4698

O vrtnike, pestnice, stajce, batist-blaze

kakor druge pralne obleke pere in svetlioka tovarna

Jos. Reich, Ljubljana.

Sprejemališče:

Selenburgova ulica št. 4.

Podružnice:

Maribor, Zagreb, Kočevje,

Novomesto.

Najboljši škrliti jugoslovanskega proizvoda

"SALONIT"

izdelan iz znanega cementa znamke SALONA od tvrdke SPLIT, dion. društvo za cement portland. — Najboljše in najcenejše sredstvo za pokrivanje streh.

Glavna zaloga: OBNOVA gradbena družba z o. z. v Ljubljani.

Jadranska banka

Beograd.

Delniška glavnica: Din 30.000.000.-

Rezerva: Din 15.000.000.-

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegovci, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavod:

Frank Sakser State bank

82 Cortland Street

New York City.

Velika zaloga klobukov in slami-
nikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Slabu podla Bomoše
Prezema se tudi stari klobuki
in slami v popravilo pri Ko-
vačevič i Tršan v Ljubljani, Pro-
šernova ulica št. 5.
Sprejemanje v sredo.
Zaloga v Celju Gosposka ul. 4

Jugoslovanska banka d. d.
Deln. glavn. K 200.000.000 — Centrale v Osijeku. Rezerve K 50.000.000
Menjalnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.
Kupuje in prodaja devize in valute najhulantneje. — Obrestje vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun po najvišji obrestni meri.

KOLESA
avtomobili, deli in oprema,
pnevmatika
najceneje na drobno
na debelo
J. GOREC
Ljubljana, Gosposvetska c. 14.
Saraža. Delavnica

Z večjim kapitalom

bi se pridružil večjemu trgovskemu ali industrijskemu podjetju.
Ponudbe na An. sav. DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Sodna ul. 5.

20 klavirjev pianinov in
harmonijev
Förster, Bösendorfer, Heitzman itd.
na izbero pri trdki
ALFONZ BREZNIK
Bivši učitelj Glas-
bene Matice
Ljubljana, Kongresni trg 15.

Prodaja tudi na obroke. — Največja trdnica in izposojalnica v Jugoslaviji.
Velikanska zaloga violon, vsake glasb. orodja, strun (engros detali) in muzikali.

Izvrševanje ksilolitnih tal in asfaltovanja

prevzema in ima vedno v zalogi: karkoline, katran, lesni
cement, strojno loponko, ruberoid (anduro), strojni lak, asfalt,
watproof, ceresit i. t. d.

Ljubljanska komercialna družba,
Ljubljana, Bleiweisova cesta šte. 18.

PUCH-KOLESA
pnevmatike in vse potrebščine
kupite najceneje pri trdki
IGN. VOK. Specialna trgovina živalnih
strojev in koles
Ljubljana, Sodna ul. št. 7.

Radidoktivno termalno kopališče
Toplice pri Novem mestu

Renovirani kopališčni prostori se bodo otvorili
15. julija t. l.

Stanovalja v kopališčnem domu se radi temeljitih renovacij ne
bodo oddajala.

Dr. E. Konvališka.

Železniška postaja: Straža-Toplice.

Avto pnevmatika

v vseh velikostih nudi

Jugo-Avto, dr. z o. z.
Ljubljana, Poljanska c. 3.

Anton Steiner
mestni tesarski mojster
v Ljubljani

prevzema vsakovrstna tesarska dela,
kakor: strešne stole, kape, stope, mo-
stove, vrtnice, ulice itd. Parna žaga z
vsemi stroji za obdelovanje lesa. 4796

Prva tlačna električno pralica in mlat

kava

zlatčeno popolnoma čista in odliko-
vana z zlate kolajne, se dobi vsak dan
svoja najceneje samo pri trdki Jovo
M. Jovanović, Tuzla (Bosna). Raz-
pošiljam v poštnih zavetkih od 5 kg
naprej po povzetju. 3043

Prvovrstni lokali

v sredini mesta, posebno prikladen za veletrgovino manufakture
ali večjo pisarno se z 1. avgustom 1922 odda. — Poizve se pri
dr. F. Lukmann-u, odvetnik v Ljubljani, Gradišče št. 4
površina od 3—5.

Največji davki
katere plačate Vam nastanejo, ako ne gle-
date na to, kje nakupujete, zgubite
denar in imate poleg tega večkrat še sitnosti.
Poskusite enkrat z ilustriranim katalogom trdnice
H. Suttner, (metnik Henri Matre), Ljubljana
št. 3. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, specialne
znamke „IKO“ iz lastne tvornice v Svici, kakor tudi
druge dobre žepne ure, zapestnice, svetilne in stenske
ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno oro-
dje, krasna in bimska darila ter vso drugo zlatarino in
srebrnino. Pa tudi porabne predmete kakor: škarje,
nože, britve, laseskrbne in bimske stroje, steklorezce,
doze za tobak, svačnice in smotke, nžigalce in denar-
nice kupite dobro in ceno pri trdki:
H. SUTTNER, (metnik Henri Matre), Ljubljana št. 3.

Jugoslovanski Lloyd A. D.
Beograd, Brankova ul. 12
Telegr. adresa: FORTEX. Telefon 16-32

Lifera i postavlja:
ELEKTRIČNE CENTRALE
CENTRALNA GREJANJA
sanitetska postrojenja
kupa (Körling, Hannover)
MLINOVE (Kapler, Berlin)
VODOVODE FABRIČKA POSTROJENJA
DISLOVE MOTORE na sesalni plin
postrojenja (fabrikat Körling), elek-
trične mašine (fabrikat Maffei-Schwarz-
kopff i sve druge mašine, po ori-
ginalnim fabričkim cenama. — —

Isporučuje:
Sopstveno stovarišče tehničnog materijala.
Sopstvena fabrikacija u Beogradu

Predračuni, sva obaveštenja i posla naših
zastupnika vrši se besplatno.

Šivači strojevi **Dvokolice**
I svo sastojke dijelove
S. AD. ENGEL, Subotica, Jelačićeva ulica broj 2.
Preprodavaoci neka bezuvjetno traže cijenik. 4822

Pažnja! Pažnja! Pažnja! Pažnja!
GRAND HOTEL PETROGRAD (preko od željezničke stanice)
BEograd, Wladimir trg 115. Tel. br. 22-13
Otvoren je 5. juna ov. god. Hotel je moderno uređen, snabdeven
sa 120 soba, elegantno mebliranih, u svakoj sobi uvedena je topla
i hladna voda. Hotel raspolaže sa svojim parnim grejanjem i električnim
osvetljenjem. Restoran i kafe su snabdeveni izvršnim jelom i pićem,
privoklasna kuhinja francuska i srpska. Cene solidne. Usluga brza i tačna.
Direkcija hotela.

LOKOMOBILI
VRUĆA PARA / HEISSDAMPF /
ZASIĆENA PARA / SATTDAMPF /
ZA SVAKI EFEKAT
ZA SVAKO GORILU
BRÜDER FISCHER
TVORNICA STROJEVA
WIEN, III. EASANG, 38.
BRZOJAVI LOKOMOBILI, FISCHER
WOLF-LANZ-HOEHERR
PROMPTNA ODPREMA

Zastopnik je trdnica: Stebl in Tuleb,
Ljubljana, Realjeva cesta št. 4.

Ing. Bureau Milan Vuletić.

Tehničko-projekcijska i komercijalna kancelarija za industrijska poduzeća. Textil, keramika, gospodarsko odjeljenje, elektro-tehnika, diversna
industrija. Na čelu svakoga odjeljenja stoji prvostepeni stručnjak, profesor visoke škole tehničke ili visoke škole textile.
Izrađuje kompletne projekte (planovi, nacrti, troškoveni, tehnički elaborati), dobavlja kompletan uređaj tvornica, pojedine strojeve, nove i dobro sačuvane,
specijalne strojeve, utensilije, te sav tehnički i građevni materijal. Zainteresuje strani kapital za domaća poduzeća.

A. Textilno odjeljenje

pod upravom profesora visoke textile škole, izrađuje kompletne projekte, kalkulacije, proračune investicije rentabilnosti, za predionice, tkanice za
lan, konoplju, vunu, pamuk i jutu. — Za apletare i bojadisaone, dobavlja cijeli uređaj za tvorničke cijene. Svakovrsne utensilije: cijevi (Spulen), čun-
kovi, brda, niti, kukice za provlačenje, čošjevi za tkalice, i škare za tkalice, ključa za ponovljanje i viljuške, remenje za metanje čunaka za pokretanje i
razboje, žabice (Pickers) svake vrste, rapavi lim, užice svake vrste. Svjedočstva osnovu ite.

B. Elektro-tehničko odjeljenje

na čelu stoji dugogodišnji direktor elektro-tehničke tvornice. — Izrađuje, potpune projekte za električne centrale sa vodnim ili parnim pogonom,
prekozemne vodove. — Dodaje elektromotore, generatore i transformatore, bilo koje veličine. Električna dizala (Krahn), elektro pumpe itd.

C. Keramičko odjeljenje

pod upravom profesora visoke škole, tehničko izrađuje potpune projekte ciglana, tvornica čamota, cementa i vapna, prema najmodernijim stečevinama,
s najvećom uštednjom rada i finansija. Modernizuje već postojeće tvornice. Dodaje sve artikle i mašine potrebne u tvornicama, kvalitet provoklasni, cijene
jeftine. Ispitivanje nalazišta glaze vrenjem, pod stručnim vodstvom, izrađivanje nalazišta pijeska, kamenoloma za vapno, sadru itd. Keramičko i keramičko
tehnološko ispitivanje surovina ciglarskih, vatrootalnih, vana, sad-ovca, žitca, pijeska i sl. u svrhu odredjenja njihove upotreblivosti i iskoriscavanja.
Keramičko, mehaničko-tehničko ispitivanje svih ciglarskih produkata (cigle, ciglapova, drameza), vatrootalnih (čamota, dyasa, kromita, bauksita, graita itd),
zračnog i hidrauličkog vapna, sadre, porlanskog cementa i ostalih specijalnih cementa, dalje materijala potrebnoga u keramičkoj industriji kao, ugljena
ulja, i sl. po prvostepnim silama.

D. Gospodarsko odjeljenje

stoji pod upravom praktičnog stručnjaka inžinira, izrađuje kompletne projekte modernih mlinovala, za pšenicu, raž i sve vrste žita, na valjke i kamenje,
sa automatičkim pogonom. — Uređuje te mlinovala, dodaje sve vrste gospodarskih strojeva. — Projektira silose, moderna stovarišta i sve gospodarske
zgrade. — Projektira parne pekarne, nove, te modernizuje već postojeće. — Provadja njihovo strojno uređenje. — Projektira sušionice za šljive, pecare za
rakiju, žestu i. t. d. i. t. d. Dodaje za tu industriju najmodernije aparate.

E. Diversno tehničko odjeljenje

projektira svakovrsna industrijska poduzeća, tvornice papira, olovake, lepenke, zatim velike moderne pivane, tvornica octa, celuloze itd.

Dobavlja strojeve i materijal iz prvostepnih tvornica

C. S. R. Njemačke Austrije i Njemačke.

Prema želji stavlja na raspoloženje stručnog inžinira.

BRNO, Francouzka 16 C. S. R. Brzjav „VULETIĆ“. Telefon 3740/VIII.

Svinjsko mast

v soddkih po 200 kg po 110 K in
vino belo in šilher
po 17— K prodaja BEENSPARKER
d. d. Bjelovar. 4910

Prva slovenska tvornica
lesnih žaluzij

Weissbacher
lesnoindustrijska družba
z o. z.
Ljubljana,
Dunajska cesta 66,

izdeluje vsakovrstne
žaluzije in sprejema
vsa v to spadajoča
popravila.

Telefon 114. Brzjav: Weissbacher, Ljubljana

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA 2.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Delniška glavnica

K 50.000.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Rezervni zakladi

K 45.000.000.

Podružnice:

Split, Trst, Sarajevo,
Gorica, Celje, Mari-
bor, Ptuj, Brežice,
Kranj in Novi Sad.

Telef. štev. 261 in 413.

Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.